JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1859. **Zaturdag, 16 Julij.** **N°. 57.**

HOOFD-BUREAU: Te **Batavia** bij H. M. VAN DORP; te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te **Soerabaija** bij E. FUHRI & Co., te **Pasaroean** bij WEIJERMANS & Co., te **Cheribon** bij BLOK & RUZETTE, te **Tagal** bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT, te **Madioen** bij G. A. HOGENRAAD, te **Padang** bij H. R. VAN WIJK, Rzn. en voor **Nederland** bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te **Amsterdam**.

Prijs per half jaar voor *Batavia*........................ *f* 12,50.
„ „ „ „ „ *Java*........................ „ 15,—.
„ „ „ „ „ *Buitenbezittingen*........ „ 17,50.
„ „ „ „ „ *Nederland*................ „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

(*Staatsblad no.* 44*a*.)

BATAVIA, *den* 11*den Julij* 1859. (No. 50).

Gelezen, enz.

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Op de hoofdplaats van de afdeeling Sidho-ardjo (residentie Soerabaija) worden zegels verkrijgbaar gesteld.

De adsistent-resident van die afdeeling wordt met het debiet van de zegels belast, onder genot der daaraan verbondene voordeelen, en is ter zake verantwoordelijk aan de algemeene rekenkamer.

Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij Koninklijke besluiten van den 7den Mei 1859, No. 66,67 en 68 zijn benoemd tot ambtenaren voor de dienst der gouvernements electro-magnetische telegrafen in Nederlandsch-Indië:
G. W. ten Brummeler, thans rijks-telegrafist der tweede klasse te Rotterdam.
D. Göllner, thans rijks-telegrafist der tweede klasse te Utrecht.
D. Houtman, thans rijks-telegrafist der tweede klasse te Rotterdam.
J. J. F. ten Siethoff, zonder beroep, thans te 's Gravenhage, en
P. M. Timmer, werktuigkundige te Haarlem.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de controleur der eerste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures F. Klein.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de commies op het residentiekantoor te Tapanolie, J. F Scholten.

Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de posthouder te Pangool (Patjitan) W. Sieberg.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de ondermeester aan de Gouvernements lagere school te Grissee (residentie Soerabaija), J. Hazelhorst.

Benoemd:

Tot adsistent-resident van Tanah-Datar (residentie Padangsche Bovenlanden), de secretaris dier residentie A. S. Warmolts.

Tot secretaris der residentie Bezoeki, de secretaris der residentie Palembang J. D. H. Kuijp.

Tot secretaris der residentie Palembang, de ambtenaar op wachtgeld G. Boers, laatstelijk secretaris der residentie Wester-afdeeling van Borneo.

Tot algemeenen pakhuismeester te Padang (Sumatra's Westkust), de commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens havenmeester te Muntok (Banka), P. J. Werner.

Tot tweeden commies ten burele van den chef over de geneeskundige dienst (militaire ambtenaar der tweede klasse) de geëmploijeerde ter algemeene secretarie W J. Rijkschroeff.

BIJ DE ALGEMEENE SECRETARIE.

Tot referendaris, de hoofdcommies Mr. Th. Pahud.

Tot hoofdcommiezen, de eerste commiezen B. J. G. Elias en F. H. W. von Ranzow.

Tot eerste commiezen, de ambtenaar der eerste klasse ter beschikking van den algemeenen secretaris mr. H. D. Levijssohn Norman en de tweede commies G. H. Boelhouwer.

Tot tweeden commies, de derde commies H. F. van Lier.

Tot derden commies, de geëmploijeerde op dat bureau M. C. de Vries van Heijst.

OP HET RESIDENTIE-KANTOOR TE BATAVIA.

Tot hoofdcommies, de eerste commies op dat bureau J. Faes.

Tot eersten commies, de eerste commies bij de directie der cultures P. F. Wegener.

BIJ HET HOOG-MILITAIR GEREGTSHOF VAN NEDERLANDSCH-INDIE.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als lid, N. H. W. S. Whitton, colonel, chef van het wapen der artillerie; onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, P. van Swieten, gepensioneerd kolonel van den generalen staf.

Tot lid der subcommissie van onderwijs te Soerabaija, voor de zaken te Grissee, P. C. van Roijen, gepensioneerd adsistent-resident van Grissee.

Bevorderd:

Tot opziener der eerste klasse bij de indigo-cultuur, de opziener der tweede klasse F. A. van Duuring.

Gesteld:

Ter beschikking van den resident der Lampongsche districten, de geëmploijeerde bij het marinedepartement A. W. van Roggen.

Voorloopig opgedragen:

De civiele geneeskundige dienst en het opzigt over de vaccine in de afdeeling Tangeran (Westerafdeeling van Batavia), aan den particulieren geneesheer aldaar Dr. P. Alting Mees.

Goedgekeurd:

Dat door Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden,

Is benoemd:

Tot lid der subcommissie van onderwijs te Macassar P. N. Goetzee, agent van de factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij aldaar.

Schutterijen, enz.

BIJ HET DETACHEMENT PRADJOERITS TE TOEBAN (REMBANG),

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, de tweede luitenant, commandant, radhen Ngabehi Tjitro Koesoemo.

Benoemd:

Tot tweeden luitenant, commandant, radhen Ngabehi soemo Dhierdjo.

Militair Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte aan den luitenant-kolonel der infanterie W. Lammerée.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte aan den eersten luitenant der infanterie A. G. F. van Zee.

Benoemd:

Tot eersten opziener bij de buskruidfabricatie, de tweede opziener J. A. Heffener.

Bevorderd:

BIJ HET WAPEN DER GENIE EN SAPPEURS.

Tot kapitein, de eerste luitenant M. A. van Walcheren,

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant G. E. V. L. van Zuijlen, beiden van het wapen.

Overgeplaatst:

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Bij het garnizoen te Serang (Bantam), de officier van gezondheid der tweede klasse C. Helfrich, behoorende tot het garnizoen te Willem I, thans te Salatiga.

Overgeplaatst:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Banjoemaas, de officier van gezondheid der tweede klasse J. R. Hessig, thans te Soerabaija,

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Gorontalo (Menado), de officier van gezondheid der derde klasse A. Schultz, thans te Soerabaija.

Bij het groot militair hospitaal te Soerabaija, de officier van gezondheid der derde klasse L. C. A. Rombach, thans te Weltevreden.

Marine Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van aanspraak op pensioen, de bootsman bij het civiel havendepartement te Amboina J. Mostert.

Benoemd:

Tot eerste gezaghebbers bij de dienst der Gouvernements schoeners en kruisbooten, de gezagvoerder van de stoomsleper Bennett H. F. Bernoster, en de tweede gezaghebber bij die dienst J. H. Meijer.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van Julij.

De Directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat, de tweede mail-stoomer in Julij den 26sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Maandag den 25sten Julij aanstaande:

a. des avonds te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

ERRATA.

De hoofd-intendant der militaire administratie maakt bij deze bekend, dat in de, bij de Javasche couranten van den 13den en 16den Julij 1859, gepubliceerde voorwaarden voor de leverancie van levensmiddelen, brand-en lichtstoffen, etc. etc., ten behoeve van het jaar 1860, verzuimd is onder art. 18 bekend te stellen, dat de uitbesteding der levering van de vivres voor Meester-Cornelis zal plaats vinden op Donderdag den 28sten Julij 1859, des morgens te 9 uren, op het bureau van den onder-intendant 1ste klasse in de 1ste militaire afdeeling op Java, en wel in de ondervolgende perceelen:

1 rijst, 2 vleesch, 3 brandhout, 4 al het overige.

Op daartoe bekomen magtiging maakt de ads. resident van het zuider- en oosterkwartier der Ommelanden van Batavia bekend, dat op Donderdag den 28sten Julij 1859, des voormiddags te 9 uren, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 No. 67), ten zijnen kantore te Meester-Cornelis zal worden uitbesteed, de levering van voeding aan de gevangenen en veroordeelden te Meester-Cornelis en te Bekassi, gerekend respectivelijk op één honderd koppen daags, alsmede de levering van olie voor verlichting der gevangenissen en wachthuizen der oppassers, een en ander voor het jaar 1860.

De voorwaarden der te houden uitbesteding liggen dagelijks, zon- en feestdagen uitgezonderd, ter inzage op het policiekantoor te Meester-Cornelis.

Gadinghebbenden gelieven hunne inschrijvingsbilletten behoorlijk verzegeld en beschreven op den dag der uitbesteding in te dienen en voorts met hunne borgen aanwezig te zijn, of zich door gemagtigden te doen vertegenwoordigen.

De resident van Rembang maakt bij deze bekend, dat op Zaturdag, den 6den Augustus aanstaande, door hem in den dalem van den regent van Rembang, des morgens te 8 uren, publiek zullen worden uitbesteed, overeenkomstig de bepalingen van het reglement van den 17den Julij 1829 (staatsblad No. 67), de benoodigdheden ten dienste van het civiel departement, gedurende het jaar 1860.

De resident van Kadoe maakt bij deze bekend, dat op Woensdag den 27sten Julij 1859, ten residentie-kantore alhier, overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), ten overstaan van hem resident en onder nadere goedkeuring van het gouvernement, publiek zullen worden uitbesteed, de leverancien van de verschillende benoodigdheden in de residentie Kadoe voor den jare 1860.

Huis-collecte:

Ten behoeve van de diakonie-armen der Evangelische gemeente te Batavia, over het derde kwartaal 1859.

Op Maandag den 18den Julij 1859, om de west, buiten de stad, eerste gedeelte, bevattende Noordwijk, de Gang Patjenongan, Batoe Toelies, Rijswijk, van de Citadel tot aan de Societeit de Harmonie en de Secretarie-laan, den heer mr. L. A. P. F. Buijn. Tweede gedeelte, bevattende Rijswijk van het Kerkhof, de Gang Chaulan, de Berendrechtslaan, den Gang Ketapang en de Prinsenlaan, de heer W. Suermondt.

Op Dingsdag den 19den Julij 1859, om de west, buiten de stad derde gedeelte, bevattende het Koningsplein, den Gang Scott, de heer mr. J. J. C. Gaijmans. Vierde gedeelte, bevattende Tana-Abang tot aan het Kerkhof en de Kampong Scott, de heer F. C. A. Jeekel.

Op Woensdag den 20sten Julij 1859, om de west, binnen de stad, vijfde gedeelte, bevattende al de straten en grachten der Stad, bewesten de Groote Rivier, de heer H. M. van Dorp.

Op Donderdag den 21sten Julij 1859, om de oost, binnen de stad, zesde gedeelte, bevattende al de grachten der Stad, beoosten de Groote Rivier, de heer C. de Waal.

Op Vrijdag den 22sten Julij 1859, om de oost, buiten de stad, zevende gedeelte, bevattende Jacatra, Goenong Sahari, den Gang Kamaijoran en den Gang Kadiman, de heer H. E. Gouijn. Achtste gedeelte, bevattende Bazaar Baroe en Weltevreden, tot aan het Hospitaal en Bazaar Senin, de heer E. Williams.

Op Zaturdag den 23sten Julij 1859, om de oost, buiten de stad, negende gedeelte, bevattende van de brug bij Kampong Bali, de weg naar Meester Cornelis tot aan Bidara Tjina, de heer J. E. Hanibals. Tiende gedeelte, bevattende Bazaar Senin, Parapattan, met den Gang Kwini en den Gang Mendjangan, tot aan het Koningsplein en het land Menting, de heer J. P. Louran.

Berigt voor Zeevarenden.

Nieuwe Lichttoren te Ostende.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, blijkens bekendmaking der Belgische Regering, het licht van den nieuwen in aanbouw zijnden lichttoren te Ostende, waarschijnlijk in den loop der maand October dezes jaars, zal worden ontstoken.

De toren staat:

op 51° 14' 25" N. Breedte, en
„ 0° 35' 0" lengte Oost van Parijs;
(2° 55' 24" lengte Oost van Greenwich)

Op den toren is geplaatst een lenticulair dioptriek en katadioptriek lichttoestel der 1ste groote, een stilstaand wit licht vertoonende, hetwelk den horizon verlicht van West 48° 30' Zuid, door het Noorden, tot Oost 3° 30' Noord, of over eenen boog van 225°.

Het licht zal zigtbaar zijn op een afstand van 20 mijlen van 60 op een graad.

De toren verheft zich 52 métres boven den grond, en het licht is 57,50 métres boven den waterspiegel van hoog water verheven.

Een nader berigt zal den dag doen kennen, waarop het nieuwe licht voor het eerst zal worden ontstoken; te rekenen van dien datum, zal het tegenwoordige licht, staande:

op 51° 13' 50" Noorder Breedte, en
„ 0° 35' 0" lengte Oost van Parijs;
(2° 55' 24" lengte Oost van Greenwich) gebluscht worden; alsmede het getijdelicht, in de duinen, ten Oosten der haven geplaatst.

VENDUTIEN.

Op Maandag den 18den Julij, ten huize van den heer W. J. Brouwer, op Passar-Senin, door Gebrs. Veit.

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van John Pryce & Co.

Op Dingsdag, den 19den Julij, voor het commissiehuis van Cassalette en Co.

en

Voor het woonhuis van den kapitein Bijlevelt, in het Kampement, door van Slooten, Morgan & Co.

en

Op Woensdag, den 20sten Julij, in het locaal van Boedelmeesteren.

en

à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein door John Pryce & Co.

Op Donderdag den 21sten Julij, voor het commissiehuis van van Slooten, Morgan & Co,

en

Voor het woonhuis van den heer Fleur, op Passar-Baroe door J. Speet.

Op Vrijdag, den 22sten Julij, voor het commissiehuis van Goff. Roselje & Co.

en

à 2 pCt. vendusalaris op het plein der Javasche Bank, door van Slooten, Morgan & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Wees- en Boedelkamer te Macassar, in den insolventen boedel van wijlen den Chinees Lie Hosoen.

Door het Collegie van Boedelmeesteren te Batavia, van wijlen den chinees Jauw Soelong.

Door den Executeur-Testamentair te Batavia, van wijlen den heer Michiel Augustijn Michiels.

Door de Weeskamer te Batavia, in het faillissement van H. J. E. G. F. Hofmeijr.

Aangekomen Vreemdelingen

van den 12 tot en met den 15 Julij.

HOTEL DES INDES. J. H. Gutberlet, van de Reede. — Wolterbeek Muller, van Idem. — C. F. Smith, van Idem. — P. N. Kuiper, van Tjiandjoer. — B. C. van Wijland, van Nederland. — Nooman Mac Leod, van de Reede. — A. Kellner, van Idem.

HOTEL WILLEM II. Bokhorst, van Deventer. — Tuppenburg, van Rotterdam.

JAVA HOTEL. C. Luders, van Macao. — Scudder, van Sidney. — M. Kimmerer, van de Reede. — Smalley, van Melbourn.

Advertentiën.

Getrouwd:
G. W. C. VAN MOTMAN.
met
C. C. VAN MOTMAN.
BATAVIA, 6 *Julij* 1859. (2251)

Bevallen van een' ZOON, *H. L. Gossow*, geboren *Heiki*.
BATAVIA, *den* 15 *Julij* 1859. (2273)

Op den 26sten Junij jl. sneuvelde bij het gevecht te **Tjaalpüga**, de Europesche sergeant **Raabe**. Wij verliezen in hem een **braaf** wapenbroeder en opregt vriend, en de kompagnie een **verdienstelijk, dapper en ferm** soldaat.
(2247) *De Onder-officieren der 2de Komp. van het 9de Bataillon Infanterie.*
MARTAPOERA, 27 *Junij* 1859.

Op heden werdt ons ouderhart diep getroffen door het verlies van onzen jongsten lieveling, ***Willem, Frederik, Bastiaan***, in den jeugdigen leeftijd van ruim acht maanden.
BATAVIA, B. SPAANDERMAN.
11 *Julij* 1859. J. H. SPAANDERMAN. *de Heer.*
Algemeene en bijzondere kennisgave. (2226)

Nadat ons den 18den Junij jl. de jongste onzer twee kinderen *Achille Eduard*, geboren den 5den dier maand, door den dood werd ontrukt, moesten wij heden het afsterven van het overgeblevene derzelve, *Eduard Achille*, almede betreuren.
J. H. E. BRUNO.
(2244) E. C. BRUNO, *van Gulljlik.*
BATAVIA, den 13den Julij 1859.

De geannonceerde Veiling te SOERABAIJA van het Schip

LOUISE JACOBA JOHANNA
en deszelfs Inventaris, is een dag vervroegd en zal plaats vinden op 18den Julij.
(2200) FRASER EATON & Co.

VENDUTIE

op MAANDAG, den 18 Julij 1859,
in stede van op WOENSDAG, den 20 Julij,
voor het Commissiehuies van
JOHN PRYCE & Co.,
à 4 pCt. Vendusalaris.
van diverse **Lijnwaden**, een factuur **Schilderijen in Verguldé en Zwart-houten Lijsten**, enz. enz.
en ten tien ure precies,
voor Rekening van wie zulks zal mogen aangaan van
circa 160 picols TIN,
liggende in Entrepôt,
zijnde een gedeelte der partij gered uit het verbrande Amerikaansch schip „AUDUBON."
Het tin zal worden verkocht bij kavelingen van
10 Schuitjes. (2216)

OP DE VENDUTIE

van Maandag den 18den dezer, zullen nog worden verkocht:
Een partij Galvanische kettingen
270 zakken Rijst
en **EEN REVOLVER PISTOOL.**
(2257) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie

van Maandag, den 18 Julij 1859,
zullen worden verkocht diverse Provisiën,
als:
Taart-Vruchten, Sardines, Mostard, Oesters in blik, enz.
verder: Een partij PARFUMERIEN, in kleine Kavelingen, Grijsvilten HOEDEN, zoomede
2 BALEN LAKEN,
min of meer door zeewater beschadigd.
(2268) JOHN PRYCE EN Co.

VENDUTIE

Dingsdag den 19 Julij 1859,
voor het woonhuis van den Kapitein *Bijlevelt*, in het Kampement, door
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.
van eenen netten inboedel bestaande uit: Spiegels en Schilderijen, Hang-Tafel-en Muurlampen, Stoelen, Kasten, Canapés, Tafels, Ledikanten, eene expresselijk voor dit klimaat vervaardigde Pianino van Sapenhoff, eenige partituren van Operas Compleet, Porcelein, Glas-Zilver, en Aardewerk, voorts nog 2 Spannen Wagenpaarden, Wagens, Tuigen, etc. (2221)

VENDUTIE

wegens vertrek,
op den 18den Julij,
ten huize van den WelEd. Gestr. Heer W. J. BROUWER, op *Tanah Njonja* (*Passar Senin*)
DOOR
Gebrs. VEIT,
van een wel geconserveerden **INBOEDEL**, bestaande uit: Spiegels, Schilderijen, Banken, Stoelen, Tafels, Kasten, Consoles, Hang- en Tafellampen, ijzeren Ledikanten, Aard- en Glaswerk, groote Martevanen, een zoo goed als nieuwe Bendie en twee goed gedresseerde en hardloopende Overwalsche Bendiepaarden. (2224)

VENDUTIE

Op Dingsdag den 19 Julij aanstaande voor het Commissiehuis van
CASSALETTE & Co.
van diverse Lijnwaden, Kapleder, Glas- en Aardewerk, Speelkaarten, Castoren hoeden, enz. enz.
benevens:
50 picols koffij min of meer beschadigd
116 picols oud bladkoper
48 Japansche Martevanen van verschillende grootte. (2223)

Op de Vendutie

van Dingsdag den 19 dezer,
voor het Commissiehuis van
Cassalette & Co.,
zal alsnog verkocht worden:
VDH. No. 1/6.
6 TROSSEN HOLLAND TOUWWERK,
min of meer door zeewater beschadigd, en
50 MANDJES GERAFFINEERDE SUIKER NO. 1.
voor huisselijk gebruik. (2271)

HOUT-VEDUTIE.

Op Woensdag, den 20sten Julij 1859,
op het Heemradenplein, door
JOHN PRYCE & CO.,
à 2 pCt. Vendusalaris,
van groote en kleine
Djattie Houten Balken,
(2255)

VENDUTIE

Donderdag 21 Julij 1859.
Voor het Commissiehuis van
VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.
van diverse Lijnwaden, Katoenen garens, Engelsche beschuiten, oud Koper, Engelsche zadels, Samarangsche wagen en bendietuigen, en ten 11 uren precies van 14 aandeelen in de ***Javasche-Bank.***
Een factuur Engelsche messen en Scharen, enz (2250)

VENDUTIE

DONDERDAG 21 JULIJ,
ten huize van den Heer FLEUR, *op Bazar Baroe, door*
J. SPEET,
van

WAGENS-, PAARDEN,

Banken, Spiegels, Glas en Aardewerk en verdere Meubelen, enz. (2259)

VENDUTIE

Op Vrijdag den 22sten Julij 1859,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. Roselje & Co,
van Zeep in kistjes, Aarde- en Glaswerk, IJzerwaren, **Pleetwerk**, Tafellampen, **Spreijen**, Handschoenen, **Tafel- en Servetgoed**, Kramerijen, **Antimacassars**, Linnen zakdoeken, Supra fijne Eng. **Heeren Hemden**, Zijden dassen, diverse Lijnwaden zoo gezond als beschadigd, enz. (2262)

Op Vrijdag 22 dezer,

zal in Vendutie mede worden verkocht: Een partijtje uitmuntend fijn- en solide **Wit katoen**, in stukken van 52 Ellen, uitsluitend geschikt voor huishoudelijk gebruik, bij kavelingen van twee en meer stukken.
(2263) GEBRS. ROSELJE & Co.

VENDUTIE

Vrijdag 22 Julij 1859,
à 2 pCt. Vendusalaris,
op het plein der Javasche Bank
door
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,
van

133 fraaije en groote
PAARDEN,
van Timor Dehli, waaronder verscheidene RIJPAARDEN en spannen WAGENPAARDEN, van af heden op voornoemd plein voor een ieder te bezigtigen. (2249)

VENDUTIE

op Maandag, den 25sten Julij 1859,
voor het Commissiehuis van
ABEELEN, DENNISON en Co.,
tegen 4 pCt. Vendusalaris,
en voor rekening van belanghebbende, van
H. v. L. 446/51 453/70 **24 kisten à 50 stukken Blaauwe Drill**
V. O. & Co. 958 1 kist, inhoudende: **8 dozijn WATERPROEF, ALPACA COAK.**
Alles min of meer beschadigd aangebragt, en
voorts:
EENE GROOTE PARTIJ
DJATIE HOUTEN BALKEN,
en ten elf ure

EEN WOONHUIS van steen met pannen gedekt en aanbehooren, staande op den grond van wijlen den Inlander *Demang*, aan den weg naar Bazaar Baroe, Noordwijk, bewoond door den Heer ***Bertrand.***
(2254)

VENDUTIE

op Woensdag, den 10 Augustus 1859,
zullen de Ondergeteekenden voor rekening van belanghebbenden aan de meestbiedende publiek verkoopen:

Het alhier ter Reede liggende Ned. Schip
VIJF GEBROEDERS,
groot 465 gemeten lasten.
Het schip met deszelfs ***masten, Stengen***, en verdere ***rondhouten, zeilen, staand en loopend tuig, ankers, kettingen*** en verdere ***Inventaris***
zal in één Koop worden opgeveild.
Dagelijks kan het schip bezigtigd worden, naauwkeurig gespecificeerde Inventarissen zijn op aanvrage bij de Ondergeteekenden verkrijgbaar, terwijl nadere informatiën te bekomen zijn, bij de Agenten de Heeren ***B. Kopersmit & Co.* alhier**, te **Samarang** en te **Sourabaija.**
(2264) GEBRS. ROSELJE EN Co.

In de eerste helft van de maand Augustus aanstaande zal, op nader te bepalen dag en plaats op publieke Vendutie worden verkocht, het land
TJIPOETAT
(Zorgvliet),
toebehoorende aan den Boedel van wijlen den Heer
J. TROMP.
Nadere informatiën te bekomen bij den gemagtigde der erfgenamen
(2245) B. MÜLLER.

In het begin van de maand **Augustus**, zal publiek verkocht worden, voor Rekening des Boedels van wijlen Dr. H. BURGER.

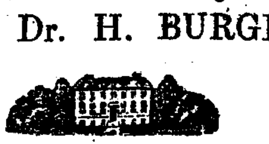

EEN KAPITAAL HUIS & ERF,
op **Rijswijk** bij de brug van **Molenvliet.** (2215)

Op een nader bepalen dag in de maand September eerstkomende, zullen voor den tijd van drie jaren publiek worden verpacht, de gedeeltelijke Inkomsten van het Land *Tjomas*, de voorwaarden liggen ter lezing bij den administrateur van het land en bij den ondergeteekende als belast met de veiling.
J. J. MIJNSSEN.
(2269) *Notaris.*

In den loop van de maand Augustus aanstaande, op een nader in de Soerabaijasche weekbladen bekend te maken dag, zullen door de Weeskamer te Soerabaija, als verbandhoudster van de ondervolgende vastigheden, toebehoorende aan den *failliet* verklaarden Arabier, **Said Achmat bin djaffar Assegaf**, publiek worden verkocht:

1e. Een ERF met het daarop staande steenen met pannen gedekt huis en een pakhuis, verdeeld in drie appartementen, gelegen in de Maleische kamp alhier No. 6, blok No. 42, bij de verponding over 1857 geregistreerd onder No. 834, en aangeslagen voor *f* 4,000.

2e. Een ERF met het daarop staande steenen met pannen gedekt huis en bijgebouwen, verdeeld in drie appartementen, gelegen in de kampong Pabean ten regten genaamd Ketapang alhier, blok No. 33, deel sub. La. G, over 1857 bij de verponding geregistreerd onder No. 705, en aangeslagen voor *f* 5,000.

3e. Twee ERVEN thans tot een perceel te zamen getrokken, met de daarop staande steenen met pannen gedekte woningen, gelegen in de kampong Gilie, blok No. 36, bij de verponding over 1857 geregistreerd onder No. 704, en aangeslagen voor *f* 7,500.

4e. Een ERF met eene op steenen pilaren rustende loods met pannen gedekt, gelegen in de Maleische kamp alhier No. 3, blok No 39, bij de verponding geregistreerd onder No. 775, en aangeslagen voor *f* 4,000.

5e. Een ERF met het daarop staande steenen met pannen gedekt huis, gelegen in de kampong Gilie alhier, blok No. 36, bij de verponding over 1857 geregistreerd onder No. 709, en aangeslagen voor *f* 1,500.

6e. Een ERF met het daarop staande steenen met pannen gedekt huis en bijgebouwen, gelegen in de Maleische kamp No. 4, blok No. 40, het deel sub. La. i, bij de verponding over 1857 geregistreerd onder No. 794, en aangeslagen voor *f* 22,000.

7e. Een ERF met het daarop staande steenen met pannen gedekt huis, gelegen in de kampong Gilie alhier, blok No. 39, het deel sub. La. A, bij de verponding over 1857 geregistreerd onder No. 703, en aangeslagen voor *f* 3,000. en

8e. Twee ERVEN thans tot een perceel te zamen getrokken, met het daarop staande steenen met pannen gedekt huis, verdeeld in drie appartementen, gelegen in de kampong Baroe alhier, blok No. 31, bij de verponding over 1857 geregistreerd onder No. 1385, en aangeslagen voor *f* 30,000.

SOERABAIJA, 11den Julij 1859.

Namens de Weeskamer,
De Secretaris,
J. F. DEIBERT.

(2248)

S. B. VAN KLEEFF & CO.

Passer Pisang en Rijswijk.

Met diverse schepen ontvangen:

350 vaatjes Boter.

BOTER

in vaten van 40 pd. tot verminderde prijzen.

100 KISTEN PUIKE TAFELWIJN.

150 ZOETEMELKSCHE EN LEIJDSCHE KAZEN.

100 puike Hammen. V.K.

50 ps. Rookvleesch merk

OSSENHAZEN, (gerookte) prima kwaliteit.

SAUCIJS DE BOLOGNE.

voorts:

Zwitsersche Kaas, Gedroogde Vruchten, Morellen op Zuur en Brandewijn,

Hammen in Blik,

Groente en Vleesch in Blikken, Gerookte en Hollandsche Stoomzalm, Rolpens in vaatjes en Flesschen, Tafelzuren,

100 VAATJES GEZOUTEN GROENTEN,

Rookworst en Varkenszult of Hoofdkaas (merk alleen door ons aangevoerd)

Extra fijne Genua-olie,

ROODE BIET IN VAATJES.

GEDROOGDE TUINBOONTJES, ENZ. ENZ.

Puik Haantjes Bier, Barcelona Brandewijn, Hippocras, Malaga-wijn, Siroop van Phunsch, Likeuren van Focking.

(2270)

Bij de ondergeteekenden pas ontvangen:

Een factuur

ENGELSCHE ZADELS,

van diverse soorten,

Bendietuigen met Pleet gemonteerd

en

Tuig Borstels.

(2252) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

Rhinoceros Hoorns,

van beste qualiteit.

bij

(2253) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

BATAVIASCHE WEDLOOP-SOCIETEIT.

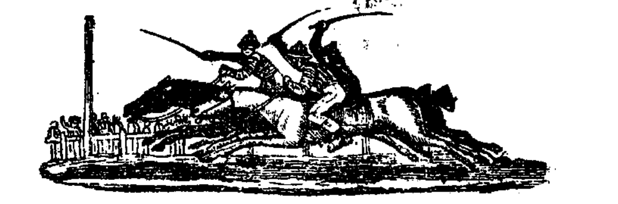

Heeren Leden worden herinnerd, dat de Registratie der Paarden zal geschieden op **Zaturdag** den **23sten** dezer, 's morgens van **7** tot **8** ure.

Op den avond van dien dag zal er eene Algemeene Vergadering worden gehouden, voor de

LOTERIJ en BALLOTAGE van NIEUWE LEDEN.

De Wedloopen zullen plaats hebben op **Donderdag, Vrijdag** en **Zaturdag** den **28sten, 29sten** en **30sten** dezer, terwijl een **Bal** en **Souper** op **Zaturdag** den **30sten** door de **Societeit** zal worden gegeven.

Namens de Directie;
De Secretaris,
T. PRYCE.

BATAVIA, 16 Julij 1859. (2263)

Steeds voorhanden bij

VAN RIET & TER GOUW,

Bauer Wijn op fust en alhier afgetapt.

»	St. JULIEN	
»	BRANC MOUTON	op $^1/_1$ en $^1/_2$ fl.
»	CANTE MERLE	
»	DU CASSE PAULLAC	
»	CANTINAC	
»	CHATEAU PEZ.	
»	MORIN St. ESTEPHE	
»	HAUT SOUTERNES	
Diverse Sterke	BOURGOGNE WIJN	
»	CHAMPAGNE	
Suprafijne	MADEIRA	
»	PORTWIJN	
»	MUSCAT FRONTIGNAC op $^1/_1$ en $^1/_2$ fl.	

Rhijnwijn, merk Georg Wetterhann in Mainz, **als:**

CARTE BLANCHE, Cabinet Wijn.
MOSELBLUMCHEN.
STEINBERGER CABINET.
VON DEM.
NIERSTEINER.
HOCHHEIMER.
SCHARLACHBERGER AUSICH.

FOCKINCK Likeuren en Maagbitter.
Fransche » » Siropen.
Zwitsersche Absinth en Kirschenwasser (merk Pernod)
Engelsch, Beyersch en Hollandsch Bier.

Alle Fransche en Hollandsche Provisiën.

EEN FACTUUR FRANSCHE SPIEGELS EN

SCHILDERIJEN.

Hang Lampen, waaronder met 4, 3 en 2 Lichten, Stolpen, waaronder met gekleurde en geslepen glazen, Muur- en Tafel-Lampen.

Een mooi Assortiment Pleetwerk.

" " " Goud- en Zilverwerk.

Parfumerien van de Société Hygiénique.

Bijna alles zoo wel in het groot als in het klein verkrijgbaar. (2277)

VERSCHE HAMMEN,

BOTER, KAZEN & ROOKVLEESCH,

benevens

600 RIEM PROPATRIA PAPIER,

tegen zeer billijken prijs bij

(2276) TIO TJIANHIAN.

TOKO RIJSWIJK.

Per President Ram ontvangen:

eene prachtige en welluidende voor dit climaat vervaardigde,

PIANINO.

(2230) J. C. SAYERS.

Mooije, Groote, Puike

HAMMEN,

en

DILICIEUSE HARING,

(in vaatjes)

Zijn per **FACTORY,** Kapt. **Janssen,** ontvangen en tot billijke prijs verkrijgbaar bij

(2275) VAN RIET & TER GOUW.

KALK,

te bekomen bij

(2272) J. C. C. LOMAN, qq.

MAGAZIJN VAN PIANO'S,

Gang Patjenongang.

DUBRAY & Cie.,

ontvingen eenige PIANO'S van hunne fabriek te *Parijs*, vervaardigd tenbehoeve van het klimaat van Nederl. Indië. Voor derzelve soliditeit staan zij onvoorwaardelijk borg.

Zij verbinden zich hunne **Piano's,** tegen andere te rwisselen, indien een dezer door gebrek aan soliditeit onbruikbaar werd.

Verhuur en verhuur van Piano's.—Reparatie Stemmen.—Muzijk, Muzijkpapier, Instrumenten, Snaren, etc. (1240)

Verkrijgbaar:

MILITAIRE VERSIERSELEN;

ook kunnen EPAULETTEN en FOURAGÈRES van rang worden veranderd, alsook bijzonder mooi worden schoongemaakt; zoomede **GOUDEN en ZILVEREN BORDUURSELS.**

Tevens worden vervaardigd alle soorten van *KOORDEN, KWASTEN, FRANJES,* **KNOOPZIJDE, BEURS-GARNITUREN, etc.**

bij L. KUIJK,
Passementwerker.
Batavia.

(2241)

Per RICHARD THORNTON

direct van Londen ontvangen:

ALLSOPP'S INDIA PALE ALE,

in flesschen en op kruiken:

BARCLERIJ, PERKIN'S, PORTER en FANCIJ BESCHUIT in soorten

bij partij en detaille.

(2255) ABEELEN, DENNISON EN Co.

Bij de Ondergeteekende ontvangen:

Verschillende soorten van

IJzer en gekeperd Koper Gaas voor centrifuge.

ARÉOMETRES, SACCHAROMÈTRES,

Vèse-Sirops van Maillehiost en glas, en een groot assortiment van diverse meubelen.

(2203) A. BEDIER.

Ontvangen:

Een partij zeer goede

SINGAPORE PLANKEN.

(2204) A. BEDIER.

Chinesche Vloermatten,

van diverse grootten en kleuren bij

(2217) JOHN PRYCE EN Co.

Fraaije dubbelloop

JAGTGEWEREN,

Minié en Enfield buksen

Revolver pistolen

bij

(2256) JOHN PRYCE & Co.

De ondergeteekende Muzijkmeester te Djocjakarta, noodigt diegenen uit, welke de noodige geschiktheid bezitten om **ONDERWIJS** op de **PIANO** te kunnen geven, zich te dezer plaatse neder te zetten, kunnende zij zich verzekerd houden van een ruim inkomen. Hoe ongaarne de ondergeteekende deze plaats ook verlaat, ziet hij zich echter daartoe door omstandigheden verpligt.

DJOCJAKARTA, 2 *Julij* 1859.

E. N. DIJKSTRA (2226)

Wordt aangeboden

KOST en INWONING,

ter hoofdplaats **BUITENZORG.**

Adres franco Lt. A. Z. post restant Buitenzorg. (2232)

HET KANTOOR

van den Advocaat en Procureur

MR. L. J. A. TOLLENS,

is in de ***buiten Nieuwpoortstraat,*** boven de drukkerij van den heer BRUINING. (2226)

LET WEL.

Aan gezagvoerders van Schepen van **TJILATJAP naar BATAVIA bestemd,** wordt *f* **100.**— vracht aangeboden, tot den overvoer eener **Scheepsboot** met toebehooren.

Adres

(2236) KRUIJMEL *te Batavia.*

Eene Hollandsche BONNE, biedt zich aan om eene familie op de reis naar **Nederland** te vergezellen.

Nadere informatien bij

2225) W. BRUINING.

BUITENZORG.

Een huis te huur à *f* 40 's maands, dadelijk te aanvaarden.

(2156) Adres *Java-Bode.*

TE KOOP TWEE HUIZEN op ***Kebon Sirih,*** thans bewoond door de HoogEd. Gestr. Heeren **Vogelpoot,** Kommandant van Z. M. Marine en **Rutering,** Directeur van producten en civiele magazijnen.

Te bevragen bij

(2202) DüMMLER EN Co.

TE KOOP

2 IJzeren Scheepsmasten,

zijnde groote Mast en Fokkemast, met de Marsen, Ezelhoofden, Mast en Rakbanden, afkomstig van het Nederl. Barkschip

PRINSES SOPHIA,

benevens eene nieuwe ***Bazaan-mast*** en ***Boegspriet.***

(2267) ABEELEN, DENNISON EN Co.

TE KOOP **Amerikaansche PLOEGEN.**

Vervaardigd voor het werk met Karbouwen en Sampie's, bij

(2201) DüMMLER EN Co.

TE KOOP Twee spannen Makassaarsche Isabellen, die ook als Vierspan kunnen gebruikt worden, goed loopen en bij uitnemendheid mak zijn.

Adres

(2213) H. M. VAN DORP.

TE KOOP.

Vier prachtige Schilderijen, in olieverw, voorstellende;

HOLLANDSCHE LANDSCHAPPEN, geteekend door den schilder ***de Vogel,*** te Dordrecht, in rijk vergulde Lijsten.

Te bezigtigen in het *Hôtel der Nederlanden.* (2214)

TE KOOP HET HUIS op ***Molenvliet,*** toebehoorende aan den Boedel van wijlen den Heer ***J. Tromp.***

Nadere informatiën te bekomen bij den gemagtigde der erfgenamen

(2242) B. MüLLER.

In een aangenaam en ruim

HUIS,

tegenover de RACE-LOODS biedt zich eene schoone gelegenheid aan om groote en roijale

KAMERS TE HUREN

gemeubileerd of ongemeubileerd.

Adres bij

Mevrouw BODEMAN,

(2274) *Gang-Pool.*

TE HUUR Om dadelijk te kunnen bewonen, het **HUIS** aan de **Toko** van den ***ondergeteekende anex.***

(2231) J. C. SAYERS.

NEDERL.-INDISCHE-

ZEE EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Algemeene Vergadering

van Deelhebbers op WOENSDAG den 20sten Julij e. k. des voormiddags ten 11 ure ten kantore der *Maatschappij.*

Namens het Bestuur:

C. F. W. WIGGERS VAN KERCHEM, Directeur.

F. H. TIEDEMAN, waarnd. Directeur.

(2234)

NOTHERN ASSURANCE COMPANY.

Opgerigt in 1836.

VOOR BRAND- EN LEVENSVERZEKERINGEN.

Kapitaal 1,295,760 Pd. St.

De ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor **Java** en de omliggende **Nederlandsche Bezittingen,** zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

MORGAN, MELBOURN en Co., *Batavia.*

MAJOR, MATZEN en Co., *Soerabaija.*

(2239) W. MAJOR en Co., *Passaroeang.*

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te LONDEN sedert 1782.

ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.,** zoomede op **Suiker-, Koffij- en Thée-Établissementen,** tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . $\frac{1}{2}$%'sjaars.

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . $\frac{1}{2}$% »

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. $\frac{5}{8}$% »

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . 1% »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1$\frac{1}{4}$% »

Op Schepen, liggende op Reeden. . . 1% »

E. MOORMANN & Co., te *Batavia.*

C. DAMNITZ & Co., te *Samarang.*

(2238) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija.*

Blijkens akte op den 6den Julij ll. voor den ondergeteekenden waarnemenden Notaris verleden, is de vennootschap onder de firma **E. FUHRI & Co.,** te rekenen van den 1sten Julij ll. ontbonden, zullende de zaken dier firma worden geliquideerd door den vennoot **J. CRINCE LE ROY.** *De tijdelijk waarn. Notaris,*

(2211) T. A. KLINKHAMER.

Met referte tot bovenstaande advertentie hebben wij de eer mede te deelen, dat wij de zaken der firma **E. FUHRI & Co.,** bestaande in:

BOEK- COURANT- EN HANDELSDRUKKERIJ

EN

BOEK- EN PAPIERHANDEL,

voor eigene rekening zullen voortzetten.

Wij vleijen ons, dat het vertrouwen, hetwelk de vorige firma genoot, ook aan ons zal mogen ten deel vallen, terwijl wij in staat gesteld zijn door een geheel nieuw, pas uit Europa ontvangen materieel voor de drukkerij, (waarbij eene ruime sortering fraaije letter en keurige figuren en vignetten) ons door de uitvoering van net drukwerk gunstig te onderscheiden.

SOERABAIJA, 1 *Julij* 1859. LE ROY & Co. 2212)

HOLLOWAY'S ZALF.

Alle huidziekten, bijzonderlijk die verontrustende aard, eigenaardig aan de verzengde luchtstreken, worden onfeilbaar genezen door deze onvergelijkelijke Zalf, waarvan onlangs een groote voorraad in dit eiland, Java, werdt ingevoerd, tengevolge van het sterk toenemend debiet. Niet slechts ligte en uitwendige uitslag, maar ettergezwellen, diepe wonden, zeer, vloeijende zweren, hoe ook, worden door dezelve volkomen geheeld, ze dringt door tot den oorsprong der kwaal en behoed verg if ting. Het is geene bloote uitwendige genezing, slechts eene verberging der ziekte om straks een meer voornaam orgaan te heviger aan te vallen, neen, dezelve is volkomen en voortdurend, want de zalf zuigt het venijn uit de wonde en werpt het uit in de ontlasting der vochten.

De prijzen dezer Zalf en Pillen zijn als volgt:

Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te	Batavia	bij S. B. van Kleeff & Co.
»	Banjoemaas	» M. S. Cheriman.
»	Poerworedjo	» F. Neumann.
»	Djocjocarta	» Buijn & Co.
»	Soeracarta	» W. Veldman.
»	Salatiga	» F. Kruthoffer.
»	Tagal	» Wed. Dort.
»	Cheribon	» W. Galistan.
»	Cheribon	» M. Blok,
»	Samarang	» H. L. de Lyon, de Groot, Kolff, & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (2209)

Nederl. Indische

MUZEN-ALMANAK,

voor

1859-1860.

HEEREN LETTERKUNDIGEN, worden alsnog beleefd uitgenoodigd tot de inzending hunner bijdragen voor dezen eersten Jaargang, die bereids ter perse ligt en omstreeks het begin van November het licht zal zien.

Adres: de Heer H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

De Redactie,

(2243) Mr. L. J. A. TOLLENS.

Belangrijk berigt

omtrent

eene nieuwe, met aanteekeningen voorziene uitgave

der

STAATSBLADEN VAN NED. INDIE,

ONDER TOEZIGT

van

Mr. L. J. A. TOLLENS,

Advocaat en Procureur te Batavia.

Bij den ondergeteekende ligt ter perse, eene nieuwe met aanteekeningen voorziene druk van de **STAATSBLADEN VAN NED. INDIË,** voor de jaren 1857, 1858 en 1859, die, omstreeks het begin van Februarij 1860, in één deel, het licht zal zien. De vroegere jaargangen van 1816—1856 zullen achtereenvolgend, in hetzelfde formaat, worden uitgegeven.

Deze nieuwe druk beveelt zich ten zeerste door duidelijkheid en sierlijkheid aan, terwijl de aanteekeningen in één oogopslag, het vervallene, geamplieerde en gealtereerde, benevens de met elkander in verband staande Staatsbladen doen kennen.

Het aantal deelen zal het getal van **acht** niet overschrijden, terwijl de prijs van elk deel op *f* 10 bij inteekening gesteld wordt.

De hoogst kostbare, maar tevens nuttige onderneming beveelt zich bij het Ned. Indisch publiek door soliditeit aan.

(2246) H. M. VAN DORP.

De gunstig bekende

KETTNER'S ORGELINES,

van 5$\frac{1}{2}$ octaaf, zuiver en melodieus van toon, weder ontvangen bij

(2220) G. KOLFF & Co.

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen den Heer ***Michiel Augusti jn Michiels,*** worde beleefd verzocht, binnen drie maanden, betalingen aangiften te doen aan den

Executeur Testamentai

J. VAN LENNEP.

Batavia 13 *Julij* 1859. (2229)

Oproeping van Crediteuren en Debiteuren door de Boedelverantwoorders van Militairen te Buitenzorg van wijlen der Sergeant-majoor gewcermaker, **Pries** Algem. Stamb. No. 21126. (2233)

STOOMBOOT SAMARANG PACKET

vertrekt den 17 Julij naar

Samarang.

Adres bij

de Agenten,

(2218) LEVERT & Co.

Het Stoomschip **PADANG,**

Kapt. **GUYOT,**

zal 2 maal 24 uren na aankomst der verwacht wordende LANDMAIL,

via **BENCOELEN** naar **PADANG**

vertrekken.

Nadere informatiën bij

(2260) W. CORES DE VRIES.

Het Stoomschip Palembang

kapt. ***KULLER,***

vertrekt op Maandag den 18den dezer naar **Samarang** en **Soerabaija.**

Informatien bij

(2261) W. CORES DE VRIES.

STOOMBOOT OENARANG

Het vertrek der boot naar ***Samarang*** en ***Soerabaija*** is bepaald op

ZONDAG den 24 dezer, in stede van ZATURDAG den 23.

Informatiën bij

De Agenten,

(2258) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co

STOOMBOOT OENARANG

Dit stoomboot zal in plaats van zoo als vroeger geannonceerd op den 20ste dezer, alsnu op **Zondag** den 24 dezer des morgens ten 8 ure van hier vertrekken naar ***Samarang*** en van ***Samarang*** den 25 naar ***Soerabaija,*** zijnde de terugreis van daar naar ***Samarang*** en ***Batavia*** bepaald op **Vrijdag** den 29 dezer.

Nadere informatiën bij

de Agenten,

(2237) LANDBERG, BEZOET DE BIE EN Co

Met het Nederlandsch Schip

CORNELIS GIPS,

kapt. M. VAN RIJN VAN ALKEMADE bestaat nog gelegenheid voor eene kleine familie of enkele personen om naar **NEDERLAND** te retourneeren.

Deze uitmuntend ingerigte bodem zal tegen het einde der volgende week de reis aanvaarden.

Nadere informatiën te bekomen bij

de Agenten

(2266) B. KOPERSMIT en Co.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 16 Julij 1859, No. 57.

Stoombootdienst naar, en van Samarang en Soerabaija.

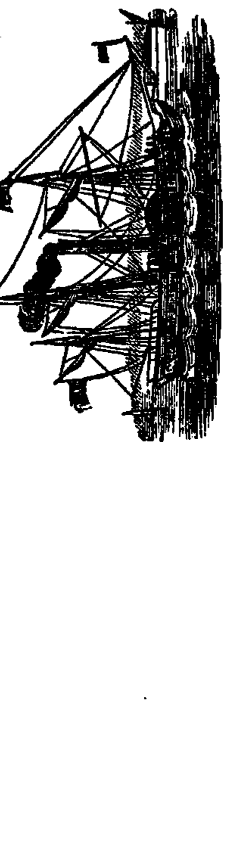

Gedurende de maanden **JULIJ** en **AUGUSTUS** is de dienst naar, en van bovengenoemde plaatsen geregeld als volgt:

Van BATAVIA	naar SAMARANG	op den		3 en 18 Augustus.
〃 SAMARANG	〃 SOERABAIJA	〃 〃	21 Julij, den	6 〃 21 〃
〃 SOERABAIJA	〃 SAMARANG	〃 〃	25 〃	〃 10 〃 25 〃
〃 SAMARANG	〃 BATAVIA	〃 〃	27 〃	〃 12 〃 27 〃

Nadere inlichtingen bij
W. CORES DE VRIES.
(2206)

BATAVIA.

Gisteren ochtend te zeven uren, heeft Z. E. de gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië, op de gebruikelijke wijze, met alle eerbetooning, aan dien hoogen rang verbonden, uitgeleid, zich ingescheept aan boord van het Ned. Indische stoomschip *Oenarang*, kapt. S. van Hulsteyn, met bestemming naar Japara. Wij vernemen, dat de reize van Z. E. hoofdzakelijk ten doel heeft, zich van de verknochtheid der verschillende regenten aan de regering te verzekeren, en deze, door de uitdeeling van prachtige geschenken onder hen, te bestendigen.

— Maneschijn en muziek, zie daar twee zaken, die elkander ondersteunen en waarvan het een het ander opluistert. Deze gedachte schijnt de Directie van de societeit de *Harmonie* te hebben geleid, toen zij besloot, ll. Woensdag avond het corps stafmuziek in een harer lokalen te doen hooren. Het heerlijkste maanlicht begunstigde dit plan, zoo dat er een menigte heeren en dames, zoo met rijtuig als te voet, voor het societeitsgebouw verzameld was. Jammer, dat de staat der kas buitengewone uitgaven verbood, zoodat de toegang tot de societeit niet aan de dames was vergund. Toch zijn wij erkentelijk voor wat de Directie deed, en het publiek was het verre van ongevallig, zich, midden in de week, op muziek vergast te zien. Men hoort op het *vermakeloos* Batavia zoo weinig en ziet er nog minder. Het moge de Directie van de *Harmonie* aansporen, om meermalen in de week muziek te doen uitvoeren; maar dat het publiek zich dan ook beijvere, om, door een trouwe opkomst, de kas der societeit vooreerst van *minus* tot *plus* te brengen en haar weldra zóó te stijven, dat er, even als in de militaire societeit *Concordia*, *Thé's Dansants* kunnen worden gegeven.

— Men meldt ons van Buitenzorg, dd. 12 Julij. Maandag, den 11den dezer, had alhier plaats de feestelijke inwijding van een groot Zwembad achter de kazerne, ten dienste van het garnizoen. De ruime schaal, waarop deze badplaats is aangelegd, beantwoordt geheel aan de daarmede voorgestelde bedoeling en komt daarvoor eer toe aan den Luitenant *Swaving*, die deze nuttige inrigting heeft daargesteld en zich met lof van zijn taak heeft gekweten.

De ligging van dit bad, in het midden eener prachtige natuur, levert voor den toeschouwer al dadelijk een aangenaam gezigt op; een doelmatig aangelegd slingerpad voert van de kazerne derwaarts, de kom is gemetseld en heeft eene lengte van 20 en eene breedte van 10 ellen, wordt rijkelijk gevoed door een stroom helder bergwater, dat van eene hoogte van circa drie el in de kom nederstort en daardoor gelegenheid geeft tot het nemen van stortbaden.

Onder de inrigtingen tot bevordering van gezondheid en herstel van krachten voor lijdenden, behoort in Indië wel in de eerste plaats eene goede gelegenheid tot baden en zwemmen in frisch water, en zal zulks vooral hier ter plaatse van groot nut wezen, alwaar zoo vele zieke militairen tot herstel van gezondheid worden gezonden.

Onder gepaste vrolijkheid werd dit bad met duchtig zwemmen en duiken door de Militairen ingewijd. De feestelijkheid werd bijgewoond door de eerste plaatselijke autoriteit, den militairen commandant en een groot getal Europesche ingezetenen en het feest liep in de beste orde af.

Wij zijn verzekerd, dat deze inrigting voor velen tot groot nut en genoegen zal strekken en wenschen die gezondheidsinrigting een langdurig en heilzaam bestaan toe.

— Men schrijft ons van Madioen:

Op Dingsdag, den 5den dezer, des morgens te half zeven uren, zijn alhier een paar schokken van aardbeving gevoeld, in een rigting van het Noorden naar het Zuiden.

Palembang. — De kolonne, die blijkens ons nummer van 6 Julij ll., den 6den Junij naar Endikat (Goemai Talang) zou vertrekken, is dien dag derwaarts opgerukt.

Pirahoen en de nog overgeblevenen van zijn aanhang, p. m. 40 personen, werden in hunne schuilplaatsen in het gebergte, waar zij zich veilig achtten, bezocht. Hoewel zij zich moedig verdedigden, leden zij de nederlaag.

Pirahoen en 9 der zijnen werden gekwetst. Van onze zijde werden een flankeur en een pradjoerit ligt gewond.

Het gelukkig gevolg van die excursie, waardoor de zedelijke invloed van Pirahoen voor het oogenblik verloren is, heeft op de bevolking in deze streken een gewenschten indruk gemaakt.

De bevolking van de marga's Moelak Ilier en Oeloe, Pager Goenoeng en Soekoe Lima Djati, is naar hare doessoens teruggekeerd en begonnen wegen en bruggen te herstellen. De onderwerpingen, welke dagelijks in de Goemai Lembak plaats hebben, getuigen van de betere gezindheid der bevolking. De hoofden en bevolking in de zoo evengenoemde marga's eerbiedigen en erkennen voor het oogenblik 's gouvernements oppermagt, zonder schijn van tegenstand.

Intusschen zijn maatregelen genomen, om de zaken in de Lematang Oeloe zoodanig te regelen, dat mogelijk later voor te vallen ongeregeldheden worden belet. De doessons Padang (Semidang), Loeboe Tepong (Goemai Lembak) en Penantian (Pager Goenoeng) blijven vooreerst bezet: eene kolonne van p. m. 100 man blijft te Lahat beschikbaar, terwijl te Bongamaas (Kikim) vooreerst een detachement van 30 man zal blijven.

In de Sindang Bliti zijn de landrenten geheel aangezuiverd. Volgens de laatste berigten was de stand van zaken in de Kessam minder gunstig. De bewoners dier streken hadden zich aan strooptogten aan de grenzen van de Kommering Oeloe schuldig gemaakt, een paar personen vermoord en zouden het voornemen hebben, een inval op ons grondgebied te doen. Een detachement van 40 man, behoorende tot de bezetting van Moeara Doea, zou aan de grenzen post vatten.

De staat van zaken in Djambi laat niets te wenschen over. De sultan was meestal ter hoofdplaatse en legde, vergezeld van eenige grooten, nu en dan bij den politieken agent bezoeken af.

De ex-sultan laat weinig of niets van zich hooren.

Riouw. — In het begin der maand Junij werd het berigt ontvangen, dat een twaalftal bewoners van het eiland Galang, wegens hunne strooperijen in de wateren van Riouw berucht, zich nabij het eiland Rembang-Semboelan hadden vertoond en in eene der daar aanwezige kreken eene schuilplaats hadden gezocht.

Ten gevolge van dit berigt vertrok de schout J. W. Sijnja den 16den Junij derwaarts, vergezeld door een achttal militairen van het garnizoen en van eenige matrozen der te Riouw gestationeerde kruisboot.

Hoewel het gelukte de schuilplaats der roovers te ontdekken, werd men door ondiepten verhinderd, spoedig genoeg te naderen; het gelukte den roovers in het digte kreupelbosch te ontkomen, met achterlating echter van een zestal praauwen. De hulpboot no. 2, die mede derwaarts werd gezonden, keerde den 28sten Junij terug met de tijding, dat de roovers naar Singapore waren gevlugt: eenigen zijn daar door de politie opgevat.

Soerabaija. Van gouvernementswege is alhier publiek uitbesteed de dadelijke overvoer van daar naar Macassar van 800 ton steenkolen, tegen betaling van *f* 6¼ per ton.

en publiek herutbesteed, de levering van rijst ten behoeve van de districten, gelegen op West-Banka, van 1o. October 1859 tot en met ultimo September 1860, tegen betaling van *f* 8,99 per picol.

Kadoe. Den 5den Julij jl. is te Magelang, omstreeks kwartier over zes uren in den morgen, eene aardbeving gevoeld, die, hoewel kort van duur, nogtans niet onbelangrijk was. De beweging was van het Oosten naar het Westen. In den nacht woei het vrij hevig, zonder vergezeld te zijn van regen. Geene schade is aangerigt.

Lampongsche Districten. Op weinige uitzonderingen na, was de padioogst in Mei overal afgeloopen en over het algemeen gunstig te noemen. Eenige velden lieten, zooals gewoonlijk het geval is, veel te wenschen over.

De jonge koffij- en peper-aanplantingen stonden in de afdeeling Sekampong en het district Sepoetri zeer schoon.

In de maand Mei vielen er zware regenbuijen; gedurende Junij was het weder ook zeer regenachtig en begonnen de westenwinden door te staan.

Gedurende Mei en Junij arriveerden ter hoofdplaats:
12 praauwen uit de verschillende afdeelingen,
50 » van Java;
terwijl over datzelfde tijdvak van daar
15 praauwen naar de verschillende afdeelingen en
39 » naar Java vertrokken. (*Jav. Cour.*)

NEDERLAND.

Van den specialen Correspondent van den Java-Bode.
(Slot).

De dagen zijn voorbij, waarop men dit sabbatschennis zou noemen; een jaar of drie geleden ware er zeker een kruistogt tegen gepredikt, even als tegen de muziek in het bosch, de intusschen aan al die aanvallen weerstand heeft geboden en zich thans, sedert een paar Zondagen, weder lustig hooren doet, tot groot genoegen van inwoners en vreemdelingen. Onder de eersten merkt men vrij geregeld op Z. K. H. den prins van Oranje, die des Zondags meestal paardrijdt in den omtrek van de muziek en der societeitstent; en dit is niet de eenige gelegenheid, dat de prins zich onder het publiek mengt; met haagsche kermis plaatste mij het toeval naast zijne hoogheid, die als eenvoudig burger op een der middenbanken van den cirque had plaats genomen. Over het algemeen is de prins zeer populair en houdt hij er van, zonder eenige onderscheiding, aan het maatschappelijk leven deel te nemen. — Onder de vreemdelingen, welke jongstleden Zondag zich onder de toehoorders mengden, was de graaf de Chambord, die, zoo als u bekend zal zijn, zich in de nabijheid van Arnhem, op het prachtige buitengoed Bronbeek, heeft gevestigd, tot dat de oorlog hem niet meer beletten zal, zich rustig in Oostenrijk op te houden. Dit herinnert ons aan den ouden tijd, toen de vereenigde gewesten het toevlugtsoord bij voorkeur waren van vorsten der wereld en vorsten op het gebied van den geest, die daar in vrijheid leven en zich bewegen mogten. Wij hebben al menigen balling gehuisvest, mijn waarde redacteur; thans bieden wij weder aan eenen ons rustig gelukkig land aan — ach, mogten wij ook in andere opzigten dien ouden tijd weder in 't leven kunnen roepen. Niet in alle opzigten evenwel; maar wel wenschten wij, dat Holland op het veld der wetenschappen wat meer zich-zelf ontwikkelde, wat minder zich afhankelijk stelde van den vreemdeling. Onze maatschappelijke vormen zijn fransch, onze abstracte wetenschap duitsch, onze nijverheid engelsch; zelfs de klassieke letteren worden minder gelukkig ten onzent beoefend, en als voorbeeld zou ik u kunnen wijzen op hetgeen voor weinige dagen door de afdeeling fraaije letteren der koninklijke akademie van wetenschappen te Amsterdam besloten is: den prijs van *f* 120 uit het legaat Hoeufft niet uit te keeren, daar de prijsvraag, ter verkrijging er van jaarlijks uitgeschreven, dit jaar niet voldoende is beantwoord. Die prijsvraag luidt » een latijnsch gedicht van minstens vijftig verzen." Ziedaar alles. Slechts vijf antwoorden waren ingekomen, maar geen dier vijf werd voldoende geoordeeld. Een treurig verschijnsel in een land, waar drie hoogescholen en drie athenaeën bestaan.

Maar gij juicht het misschien toe, dat ons geslacht de voorkeur aan de practische wetenschappen boven de doode letteren geeft; en dat, zoo er al geene latijnsche verzen meer worden gemaakt, onze hedendaagsche letterkunde en de schoone kunsten gelukkige beoefenaars tellen. Ik wil die bewering niet gaan ontleden, maar ze liever voetstoots toegeven, al mogt er ook, bij naauwgezette overweging, veel op af te dingen zijn. Er wordt toch al zoo veel kwaad van ons land gezegd, dat het maar beter is geen chorus te maken.

Belangrijke uitgaven uit den laatsten tijd kan ik u evenwel niet melden. Van eene mag ik intusschen niet zwijgen, al zal zij waarschijnlijk, ten gevolge der groote kostbaarheid, geen voortgang hebben. Ik bedoel het belangrijk werk » De beeldende kunst in Nederland." uit twaalf platen van twaalf onzer beroemdste gebouwen bestaande, naar teekeningen van uitstekende meesters en bijschriften van letterkundigen van naam. De eerste plaat is de Nieuwe Kerk te Amsterdam, naar eene schilderij van Bosboom, met bijschrift van Mr. J. van Lennep. De tweede zal het stadhuis van 's Hage zijn met een bijschrift van Mr. C. Vosmaer. De derde de Sint Jans-Kerk te 's Hertogenbosch, met tekst van Alberdingk Thijm. enz. Voeg hierbij dat die platen allen photographiën zijn in Parijs vervaardigd, dan zult gij erkennen, dat de onderneming allerbelangrijkst is, maar zoo gij er bij bedenkt, dat het werk zestig gulden kost, dan zult ook gij het betwijfelen, of de heer Weeveringh goede zaken zal doen.

Een paar werkjes, die mij dezer dagen onder de oogen kwamen, verdienen ook vermelding. Vooreerst een dramatiesch tafereel » Het kind van Staat, door den heer Schimmel, eene gebeurtenis schetsende uit den tijd, dat Willem III, zeventien jaar oud, onder de voogdij der heeren Staten gesteld werd, maar hen nu reeds in staatkundige gevatheid overtrof. Jammer, dat de heer Schimmel aan Jan de Witt een rol laat spelen, die niet historisch waar is, door hem te schetsen als een vijand van het geslacht van Oranje.

Het andere werkje is van geheel anderen aard. Onder den pseudonyme van Thomas, heeft een der mannen van De Dageraad, waarover ik u in mijn vorigen schreef, een gedicht gemaakt, dat gerigt is tegen professor B. ter Haar en eene ernstige parodie is van diens bekend vers aan Strauss, waaruit ik, bedrieg ik mij niet, een regel aanhaalde. Het gedicht strekt ter verdediging van dr. Strauss en bevat eene scherpe teregtwijzing van den dichter-theoloog. Het eindigt met de regels Wij wenschen
U, B. ter Haar, een beter hart.

NASCHRIFT.

Het antwoord der regering, betreffende het wetsontwerp tot het onder de wapenen roepen van twee ligtingen, is bij de Kamer ingekomen. De Regering heeft dat voorstel in dien zin gewijzigd, dat de ligtingen slechts voor *drie maanden* onder de wapenen zullen komen.

De Minister van Koloniën heeft bekend gemaakt, dat de gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië gemagtigd is, om tegen de helft van December op Java te doen verkoopen 60,000 picols suiker van het gouvernement. Dit maakt eene hoeveelheid van 100,000 picols, met die welke in September zullen verkocht worden. (*Redactie*).

BELGIË.

Brussel, 23 Mei. De *Moniteur* bevat de afkondiging der wet, waarbij de uitvoer van paarden verboden wordt; de wet zal van morgen af in werking treden.

Luik, 22 Mei. Vele Pruisen, die onze stad bewonen, hebben van hun gouvernement bevel ontvangen, onmiddelijk naar hun land terug te keeren, om bij de landweer te worden ingelijfd. Men weet inderdaad, dat de geheele Pruissische landweer onder de wapens wordt geroepen; geheel de bevolking maakt er deel van uit. Dergelijke maatregel was in Pruissen sedert 1813 niet meer genomen.

ENGELAND.

Onze regering heeft het voorloopig bewind in Toscane nog niet erkend, omdat zij ten dien aanzien nog geene officieele kennisgeving had bekomen, en ook omdat dit bewind niet als onafhankelijk kan beschouwd worden. Volgens de *Daily News* heeft een engelsch oorlogschip te Livorno op denzelfden grond geweigerd de nationale vlag te salueeren, terwijl lord Malmesbury, deswege door den sardinischen gezant ondervraagd, het gedrag van den bevelhebber diens bodems heeft goedgekeurd. Lord Malmesbury verklaarde namelijk, dat de nieuwe toscaansche regering hem niet sterk en gevestigd genoeg voorkwam, om door Europa erkend te worden.

Het hof bevindt zich thans te Osborne, waar de prinses Frederik Willem van Pruissen ten bezoeke harer familie is aangekomen. De prins van Wallis bevindt zich thans in het zuiden van Spanje.

— De koningin heeft aan lord Canning, Gouverneur Generaal van Indië, de waardigheid van graaf verleend, met den titel van graaf Canning.

Verder heeft de koningin lord Elphinstone, gouverneur van het presidentschap Bombay, verheven tot baron, onder den titel van baron Elphinstone of Elphinstone.

— De maatschappij van den trans-atlantischen telegraafdraad heeft besloten, nog eene som van £ 100,000 aan te wenden, ten einde te beproeven den kabel te herstellen. De werkzaamheden zullen beginnen, zoodra het weder dit zal toelaten. Ingeval de pogingen mislukken, zal men in het volgende jaar een nieuwen kabel laten zinken.

DUITSCHLAND.

In den morgen van den 10den Mei, werd het stoffelijk overschot van A. van Humboldt ter aarde besteld. Een onnoemelijk aantal personen, mannen van kunst en wetenschap, sloten zich bij den trein aan. De ridder-orden van den overledene werden door drie kamerheeren in gala-costuum voor de lijkkoets uitgedragen, die door zes paarden uit de koninklijke stallen werd getrokken en waarop een met eenvoudige bloemen en lauweren versierde kist, onbedekt geplaatst was. Naast de koets gingen 20 studenten met palmtakken in de hand, terwijl eene onafzienbare rij koetsen den optogt sloot, die door den prins-regent, benevens de prinsen en prinsessen, in den Dom werd opgewacht.

Hij heeft aan zijn bediende J. Seiffert, die hem gedurende 33 jaren op zijne reizen vergezelde en in zijn hoogen ouderdom trouw voor hem zorgde, zijne geheele bibliotheek, al zijne kostbaarheden, gouden en zilveren voorwerpen, bedden, linnen, kortom zijn geheele meubilair vermaakt. Zijne nagelaten manuscripten, het voorhanden geld en eenige voorwerpen, welke de overledene ten geschenke had gekregen, zijn hiervan uitgezonderd. Onder de manuscripten bevindt zich een voltooid geographisch werk, van tot dusver ongekenden omvang, hetgeen natuurlijk de eigendom van de erfgenamen des schrijvers wordt.

— Even als in 1813, wil men in Silezie vrijcorpsen vormen, zoodra de veldtogt tegen Frankrijk besloten zal zijn. De adel en de bemiddelde burgerklassen zijn bereid, hiervoor de kosten op zich te nemen. Een edelman in Neder-Silezie heeft reeds tot dat einde 100,000 daalder aangeboden.

— Naar men uit Dusseldorp verneemt, zal wegens de tijdsomstandigheden het Nederrijnsche muziekfeest dit jaar geen plaats hebben.

ITALIE.

Berigten van het Tooneel des Oorlogs.

Een officieel Piemonteesch bulletin van het gevecht van Montebello is nog niet bekend, want het laatste No. 39 (zie onder Turijn) is nog slechts van den 19den 's avonds; gewoonlijk bevatten die bulletins dan ook geen nieuws en zijn zij zelfs, hoewel zij meer inlichtingen omtrent het gebeurde geven, zeer ten achteren. Dit is daaraan toe te schrijven, dat de regering ze niet publiceert, voor en aleer verschillende militaire en civiele autoriteiten de feiten bevestigd en gecontroleerd hebben.

Alle berigten aangaande het gevecht bij Montebello, en zelfs de Oostenrijksche bulletins komen echter daarin overeen, dat de overwinning aan den kant der verbonden legers is geweest, zoodat er te Weenen wel geene sprake meer zal zijn van een *te Deum* of illuminatie, een gerucht, dat door eenige dagbladen was in omloop gebragt. Volgens de latere berigten aangaande dit hevige gevecht, zou het niet de divisie Forey zijn, die door de Oostenrijkers overvallen is, maar de Piëmontesche brigade cavallerie zou het gevecht hebben begonnen, toen de vijand zich tegenover de positie der verbonden legers bevond. De brigade Beuret was daarna opgerukt, om de Piëmontezen te ondersteunen, en generaal Blanchard heeft zich later in het gevecht gemengd.

Men verzekert bovendien, dat een Oostenrijksch regiment, dat post gevat had op het kerkhof van Montebello, daar voor een groot gedeelte vernietigd is, door toedoen van de getrokken kanonnen der Franschen, wier juistheid van treffen de algemeene bewondering, zoowel bij het Oostenrijksche als het Sardinische leger, gaande maakt. Van den kant der Franschen zouden de jagers veel te lijden hebben gehad. Colonel Guyot de Lespart, die door een kogel in de maag getroffen is, is geheel buiten kennis, doch men heeft nog niet alle hoop verloren. Hij was in de Krim ook reeds zwaar verwond en het verdient opmerking, dat, volgens de berigten uit Frankrijk, de hier gewonde officieren bijna allen in den oorlog in het Oosten gewond zijn geweest.

Men schrijft het sneuvelen en verwonden van het groote en onevenredige getal Fransche officieren, behalve aan hun moed, ook daaraan toe, dat hunne uniformen te veel van die der soldaten onderscheiden zijn en vooral daaraan, dat zij te paard zitten en de vijand, die natuurlijk de officieren bij het mikken uitkiest, hen te gemakkelijker herkennen kan. Het thans opgegeven cijfer is reeds veel grooter dan bij het eerste berigt en is thans niet ver meer van 1000 man. Het verlies der Oostenrijkers moet echter ook zeer aanzienlijk zijn en de meeste krijgsgevangenen zijn verwond. De Oostenrijkers blijven steeds retireren en men zegt, dat zij een geretrancheerd kamp bij Pavia zullen inrigten.

Turijn, 21 Mei. Bulletin No. 39; 19 Mei. Gisteren avond zijn eenige Oostenrijksche detachementen tot Capriasco voortgerukt; zij hebben 40 koppen van ossen medegenomen en op de boeren geschoten. De onzen, brandende van begeerte om zich met hen te meten, wachtten hen te San Germano af, maar de vijand trok naar Vercelli terug. Dezen ochtend hebben zij de stad ontruimd en twee bogen van de brug over de Sesia doen springen. De onzen hebben Vercelli te $4^1/_2$ uur namiddags bezet. De vijand is thans met zijne artillerie op den linkeroever der rivier en heeft gisteren getracht, zijne positie aan den linkeroever van den Po, tegenover Valenza, te versterken, maar eenige schoten van de Fransche artillerie, op een afstand van 2600 el, waren voldoende, om die onderneming te doen mislukken.

— De Oostenrijkers hebben Vercelli voor goed verlaten; dit is ten minste zeer waarschijnlijk, want zij hebben twee bogen van de prachtigste brug van geheel Italie doen springen. Deze brug heeft 2 millioen 400,000 francs gekost.

— De *Opinione* deelt het volgende officiele document mede, als een bewijs, dat de geruchten van de brandschattingen van het Oostenrijksche leger geene leugens zijn:

»Tot regelmatig onderhoud van het Oostenrijksch leger zullen, zonder eenige vertraging, de volgende leverancien moeten plaats hebben, hetzij door requisitie van wege de overheid, hetzij door de leverantien van wege de contractanten, met welke die overheid verbindtenissen gesloten heeft. De provincie Novara zal iedere twee dagen 260 ossen moeten leveren en dagelijks 200 rations wijn, 50 rations genever, 60,000 kilo hooi, 500 zakken haver. Deze artikelen zullen te Novara aan de algemeene administratie geleverd worden. Wat brood en rijst betreft, zal er zorg moeten gedragen worden, dat de verschillende gemeenten steeds een genoegzamen voorraad daarvan voor de daar in garnizoen zijnde, of doortrekkende troepen voorhanden hebben. Ik vertrouw, dat ik niet in de droevige noodzakelijkheid zal moeten komen, om harde maatregelen te nemen, voor de leverancie van genoemde artikelen.

Hoofdkwartier Mortara, 16 Mei.

De opperbevelhebber van het tweede legercorps, generaal der artillerie, graaf Giulay.

— Een particulier schrijven uit Nicorvo, een gehucht bij Lomellino, op den weg van Robbio naar Mortara, luidt aldus:

»Wij hebben geen korrel rijst, koren of maïs meer en geen droppel wijn. Men heeft onze paarden medegenomen en onze ossen opgegeten. Onze landen heeft men geheel bedorven en de moerbeziënboomen omver gehakt; alle vervoermiddelen zijn door de Oostenrijkers gestolen. Wanneer wij nog drie dagen in dezen toestand moeten verkeeren, dan komen wij van honger om."

Deze brief is den koning toegezonden, die hem aan den keizer heeft vertoond, tijdens deze het hoofkwartier van Occimiano bezocht. De keizer heeft dien brief gehouden. Reeds sedert verscheidene dagen heeft de koning op een uitval aangedrongen, doch de keizer heeft geantwoord, dat indien de koning de provinciën Novara en Vercelli van de Oostenrijkers wilde verlossen, hij er niets op tegen had, doch daartoe vooreerst niet zou medewerken.

— Een inwoner van Voghera, die zeer geloofwaardig is, schrijft het volgende:

»Van alle kanten komen er hier vlugtelingen aan. De Oostenrijkers, die alles geplunderd hebben, houden nu eene menschenjagt; zij omringen sommige huizen en schieten dan op hen, die er uit vlugten. Ieder onzer neemt met de grootste geestdrift hen op, die aan zulk *razzias* ontsnapt zijn; sommigen hebben 20 mijlen geloopen, om van Broni en Stradella hierheen te kunnen komen; onder de vlugtelingen bevindt zich ook de vice-president der kamer, de heer Depretis, die langs allerlei omwegen naar hier is moeten komen. De maire van Broni, die gearresteerd was, omdat hij niet aan de brandschatting heeft kunnen voldoen, is overleden, en die van Stradella, die insgelijks als gijzelaar was medegevoerd, ligt op sterven. Ook spreekt men van het verkrachten van vrouwen, doch dit verdient alle bevestiging. De generaal, die hier het bevel voert, heet Urban; laatstelijk was hij te Como en had 3000 man bij zich.

— De Oostenrijksche troepen, die te Vercelli waren, hebben alle paarden van daar mede genomen en onder anderen die, welke aan den eerbiedwaardigen aartsbisschop, Monseigneur d'Angennes, toebehoorden.

— De koning van Sardinie heeft een allervleijendst schrijven, dd. 18 Mei, aan den generaal di Sonnaz gerigt, waarin hij hem zijn warmsten dank betuigt voor de moedige en vastberadene houding, door den generaal aangenomen, in de oogenblikken, toen Turijn met een inval van den vijand bedreigd werd.

— De *Gazz. Piemontese* behelst de volgende kennisgeving in haar officieel gedeelte: »De Sardinische regering heeft opentlijk verklaard, dat zij zich in den tegenwoordigen oorlog geheel en al zoude gedragen overeenkomstig de beginselen van gematigdheid en menschelijkheid, welke de nieuwere tijden kenmerken, hoewel de gewelddadigheden en knevelarijen van allerlei aard, door het Oostenrijksche leger op ons grondgebied gepleegd, haar het regt kunnen geven represaille-maatregelen te nemen.

»De Sardinische regering, welke heeft medegewerkt tot de verklaring betreffende het zeeregt, door het Parijsche congres den 16den April 1859 afgelegd, heeft haar voornemen te kennen gegeven, om de voorschriften er van naauwgezet na te komen.

»Op eene nog duidelijker wijze die verzekeringen in het belang van de bevolking willende hernieuwen, verklaart zij thans:

»1o. De Oostenrijksche onderdanen, die zich in de staten van den koning van Sardinie bevinden, kunnen er blijven wonen, wanneer hun gedrag geen aanleiding tot klagten zal geven.

»2o. Aan de Oostenrijksche onderdanen zal vergund worden, de staten van den koning van Sardinie te bezoeken, wanneer zij daartoe eene speciale en voorafgaande magtiging van de Sardinische regering hebben bekomen.

»3o. De kaapvaart blijft verboden.

»4o. De neutrale vlag zal vijandelijke koopwaar dekken, met uitzondering van oorlogscontrabande.

»5o. De koopwaar van onzijdigen onder vijandelijke vlag zal niet genomen worden, met uitzondering van oorlogscontrabande.

»6o. De blokkades zullen effectief moeten zijn.

»De Sardinische regering, vernomen hebbende, dat het Oostenrijksche fregat *Novara* een reis om de wereld heeft ondernomen, in het belang der wetenschap, verklaart eindelijk, dat dit schip gedurende zijne reis niet prijs gemaakt zal mogen worden, en dat instructien dienaangaande reeds aan de koninklijke marine zijn gezonden.

»Wat de Oostenrijksche schepen betreft, waarop embargo is gelegd, zoo heeft de Sardinische regering reeds verklaard, dat zij zich voorbehield daaromtrent nader te beschikken; zij zal haar besluit later bekend maken."

— Te Milaan is een der redacteurs van het officieel orgaan gearresteerd, omdat hij eene particuliere correspondentie onderhield met vreemde dagbladen.

— Te Casale is een zekere ridder Visconti gearresteerd, dien men vooronderstelt met den vijand in verstandhouding te zijn; zijn proces wordt met den grootsten spoed geïnstrueerd.

Een ander proces van dien aard werd tegen den notaris Provano, den eigenaar van het kasteel van Verrica, gevoerd. Deze was door het corps van Garribaldi in hechtenis genomen, doch is weder in vrijheid gesteld bij gebrek aan bewijs.

— Uit Chambéry wordt berigt, dat de Jezuïten, die niet veel zin in den Italiaanschen onafhankelijkheidskrijg hebben, zich allerlei vervloekingen tegen Victor Emmanuel en Napoleon III veroorloven. Een der waardige leerlingen van Loyola heeft den banvloek uitgesproken tegen Napoleon III, Victor Emmanuel en geheel Italie, doch toen hij vernam, dat er vervolgingen tegen hem in het werk werden gesteld, heeft hij de vlugt genomen.

Ook zegt men, dat een Oostenrijksch spion, die zich langs een grooten omweg naar de militaire positiën der verbondene legers wilde begeven, te Chambéry gearresteerd is.

— De Oostenrijksche generaal Benedeck, die te Casala aan het been zoo gekwetst was, dat het moest afgezet worden, is aan de gevolgen daarvan te Piazenza overleden.

— Eergisteren is de hertog de Gramont te Alessandria aangekomen, waarheen hij door den keizer was ontboden. De gisting in Romagna is zeer hevig.

— Baron Charles Poerio, die aldaar is aangekomen, is gisteren door graaf Cavour ter audientie toegelaten. De geachte martelaar voor de Napolitaansche vrijheid is het onderwerp van aller deelneming. Hij is aangekomen met den heer Silvio Spaventa, die met Settembrini tien jaar in de ergastolo van Santo Stefano heeft doorgebragt, en ook een der eerste en edelste verdedigers van de Napolitaansche vrijheid is.

— Uit Napels wordt van den 17den gemeld, dat er eene arrestatie was gebeurd, die men van groot gewigt rekende. De beruchte Merenda namelijk, die in alle mogelijke zamenzweringen gemoeid is geweest, en laatstelijk secretaris-generaal van politie was, is den 16den in hechtenis genomen, op speciaal bevel uit Caserta, en dadelijk naar de Vicaria vervoerd, van waar hij zal overgebragt worden naar het eiland Pantelleria een soort van eiland op de kust van Afrika, waar men die gevangenen heenzendt, van welke men niet meer wil hooren spreken. Het schijnt, dat hij beschuldigd wordt van het deel nemen aan eene zamenzwering tegen den erfprins.

De liberale partij tracht zich te organiseren. De prins van Syracuse is ongesteld. Zoowel door Engelsche agenten als door de partij der koningin worden intrigues in het werk gesteld. Het land is rustig.

— De eerste daad van den nieuwen souverein der beide Siciliën is de proclamatie zijner onzijdigheid geweest. De minister van buitenlandsche zaken in Napels heeft de volgende bekendmaking gedaan.

In het gezigt des oorlogs, die in Opper-Italië uitgebarsten is, haast zich de regering Zijner Majesteit, in overeenstemming met de door alle tijden heen aangenomen en in de tegenwoordige omstandigheden reeds officieel erkende beginselen van onzijdigheid te verklaren, dat van haar zijde de vaste wil bestaat, om alles wat in oorlogstijd betrekking heeft op handel en zeevaart van onzijdige mogendheden, en al wat het parijsche Congres van 16 April 1856 hieromtrent heeft bepaald, stiptelijk te handhaven.

TURKIJE.

Wij ontvangen, zegt de *Pays*, door een particulieren brief uit Constantinopel, van 14 Mei, eenige bijzonderheden nopens de wapeningen, die op dit oogenblik in Turkije gebeuren.

Het kamp van Schumla en van Sofia wordt georganiseerd. Het eerste telt reeds 15,000 man en zal, naar men zegt, op 24,000 man gebragt worden. Ismaïl Pacha voert hierover het bevel. Het tweede telt 6,000 cavalleristen en artilleristen en moet tot het cijfer van 15,000 man klimmen. Het staat onder het bevel van den divisiegeneraal Osman Pacha, die twee brigadegeneraals, Tassim Pacha en Suleyman Pacha, onder zijne bevelen heeft.

— De standplaats der troepen is gunstig. Deze beide steden zijn gekozen, omdat zij den Balkan verdedigen en dewijl Bulgarije groote hulpbronnen voor de legers aanbiedt.

Het turksche gouvernement heeft behalve dat 50,000 dienstpligtigen onder de wapenen geroepen, en men spreekt van een tweede oproeping van 25,000. Deze komen reeds in de hoofdstad aan en men begint de corpsen, die zij formeren moeten, te organiseeren. Men spreekt van een derde kamp, dat digt bij Constantinopel geplaatst zal zijn. In weerwil van deze maatrege-

len, wier uitbreiding men veel te ver drijft — het ontworpen cijfer voor de turksche armee is 300,000 man — dient Turkije in de tegenwoordige omstandigheden de striktste onzijdigheid te bewaren.

— Men spreekt, zegt een correspondent van de *Presse*, over een stap, dien de engelsche gezant gedaan heeft, en dien men niet goed weet uit te leggen. Sir Henry Bulwer moet der Porte gevraagd hebben, hoeveel man zij in Rumelië onder de wapenen kon brengen, en men moet het cijfer van 180,000 man hebben opgegeven, doch met de bijvoeging, dat de staat der finantiën niet zou toelaten, gemakkelijk dit cijfer te bereiken. Daarop moet de gezant geantwoord hebben, dat er geen sprake was van de kosten. Ik heb reden om te gelooven, dat deze stap geschied is, maar ik zou niet weten, hoe dien uitteleggen.

In geheel Rumelië is de gisting groot. Servië is op alle mogelijke gebeurtenissen voorbereid. In Montenegro verliest Danielo geen tijd; hij roept de Montenegrijnen, die in Constantinopel wonen, terug. Er is een bijzonder agent voor deze zaak gezonden; hij heeft hun, die de reize niet op eigen kosten konden ondernemen, geld gegeven, en hij zoekt een stoomboot, om het grootste gedeelte der 3000 menschen, die de montenegrijnsche kolonie in Constantinopel uitmaken, over te brengen.

BOEKBESCHOUWING.

Rozen en Doornen.

EERSTE GEDICHTEN

van

J. H. VAN ROIJEN.

Macasser,

1859.

De uitgave van een bundel dichtstukken in deze gewesten is voorzeker een zoo vreemd verschijnsel, dan dat het niet door een ieder, wien de beoefening der schoone kunsten ter harte gaat, met blijdschap zouden worden opgemerkt.

Onder den bovenstaanden titel, gaf de Heer J. H. van Roijen een bundeltje uit, dat reeds door zijn net uiterlijk en goeden druk voor zich inneemt en der firma Muller, Schmidt & Co te Macasser, op wier pers het gedrukt werd, alle eer aandoet.

Wat den inhoud betreft, mogen wij openhartig getuigen, dat deze ons over het algemeen wel voldaan heeft, niettegenstaande de vervaardiger herhaaldelijk toont, met de eerste wetten van het werktuigelijke der poezij onbekend te zijn. De omstandigheid, dat de dichter zijn stukjes *eerste* gedichten genaamd heeft, doet ons echter hopen, dat eene ijverige bestudering onzer beste vaderlandsche dichters hem, bij eene herhaalde proeve, tot leering zal strekken. De zangster van den Heer van Roijen vliegt wel is waar niet hoog en is doorgaans weemoedig gestemd, doch dit neemt niet weg, dat wij vele zijner stukjes met genoegen hebben gelezen.

Vooral bevielen ons KLOKKETOONEN, AAN EENE MOEDERLOOZE en MIJN GOEDE ENGEL, welk laatstgenoemd stukje wij hieronder mededeelen.

De vertalingen AFSCHEID VAN EEN SOLDAAT, EEN NACHT OP HET KERKHOF en andere navolgingen houden wij voor de minst wel geslaagde.

Onder het XXXIItal DROOMEN, die het bundeltje besluiten en grootendeels aan Heine's *Buch der Lieder* ontleend is, bevinden zich eenige welgeslaagde stukjes, hetgeen te meer verdienstelijk is, daar Heine niet onder die dichters behoort, welke zich gemakkelijk tot eene overzetting leenen.

En nu MIJN GOEDE ENGEL tot proeve en als bewijs voor ons over het algemeen gunstig oordeel:

Moeder! schoon er zeeën stroomen
Tusschen u en mij,
Immer, ik gevoel het, bleeft ge
Liefd'rijk mij ter zij.

Dan, als na een dag van lijden,
't Oog zich weenend sloot,
Droogdet immers gij den traan, die
Aan mijn oog ontvloot.

Want gij kwaamt in zoete droomen,
Even als weleer,
Mij vertroosten door uw stemme,
En ik leed niet meer.

„Kind," zoo klonk het dan weer lieflijk
In mijn lijdend hart:
„Zalig zijn ze eens, die hier treuren!
„Vreugd vervangt hun smart."

En dan welde er in uw oogen
Stil een schoone traan:
O, ik weet het, weinig vreugde
Lachte ook u hier aan.

En toch droogt gij mijne tranen,
En gij deelt mijn leed;
Daar ge uw eigen bittre wonden,
De eigen smart vergeet.

Zie, die liefde, zoo verheven,
Moeder, blijft mij bij,
En staat, als een wakende engel,
Mij ook hier-ter zij.

Een paar kleine veranderingen, welluidenheidshalve in dit versje gemaakt, houde de schrijven ons te goede.

Wij eindigen met den wensch, dat dit bundeltje, dat bij inteekening werd verspreid en, naar het schijnt, niet zoo zeer als het verdient, bij het publiek bekend is, algemeen verkrijgbaar moge gesteld worden.

(*Redactie.*)

Ingezonden Stukken.

Het Mohamedaansche tiendregt en hulpfonds.

In [illegible] der openbare geschriften over Nederlandsch Indië wordt, voor zoo ver mij bekend is, wel nu en dan gesproken over priester - belastingen, verzamelingen en inkomsten voor Mohamedaansche priesters, maar niet bepaaldelijk over opgemeld tiendregt en hulpfonds, en toch kan de kennis daarvan voor menigeen, vooral voor de Staathuishoudkundigen, niet onbelangrijk wezen, dewijl het met de algemeene welvaart in een naauw verband staat en misbruiken kan doen ontstaan, welke dienen te worden geweerd. Ik acht het ook hierom niet ondienstig, daaromtrent eenige korte mededeelingen te doen, welke zullen aantoonen, waarom dat regt en fonds zijn ingevoerd en of beiden aan hun eigentlijke bedoelingen beantwoorden.

Er zijn personen, die beweren, dat de Islamsche priesters en zoogenaamde wetgeleerden niet hebben gezorgd, dat er boeken van godsdienstigen of wetenschappelijken aard, strekkende tot regt verstand van den Koran als anderzins, ten dienste hunner leerlingen en geloofsgenooten aanwezig zijn. Zij, die dit beweren, behooren onder hen, die vele andere Indische aangelegenheden slechts in hun studeervertrek, of slechts van uit de verte en niet door plaatselijk, geloofwaardig onderzoek hebben leeren kennen, en toch daarover redeneren, oordeelen en dikwerf schrijven, als of *zij* alleen met het ware der zaak in alle opzigten bekend zijn, maar op wie toch, wanneer het er op aankomt, — zeer natuurlijk, — het maleische spreekwoord van toepassing is: *lempar batoe, semboeni tangan*. Wil men bewijzen, deze zijn er in menigte voorhanden en, wat betreft bedoelde boeken, men kan ze op alle plaatsen vinden, waar Mohamedanen zijn, welke lust tot oefening in de Islamsche godsdienst, wetten, regten en instellingen hebben en wel die bijv. bekend onder de titels van: Siratal moestakiem, Sabielal moechtadien, Biedaija, Fathoel Wahab, Menhadjit tulibin, Fathoel karib, Kamoes en verscheidene anderen in het Maleisch of Arabisch.

Het is in eerstgemeld werk, dat eene beschrijving wordt gegeven van de instelling, bedoeling en verdeeling der verschillende, door den Koran bevolene belastingen en giften, waartoe ook het opgemeld tiendregt en hulpfonds behooren. Die beschrijving komt hoofdzakelijk hierop neder: „het is Gods gebod, geschreven in den Koran 2e. Soera genaamd Bakara, dat elk die landen heeft en daarvan vruchten trekt, van die vruchten of voortbrengselen, welke dienen tot ligchaamsversterking of levensonderhoud, (jang mengoewatken ichtijar oetawa jang menghidoepken badan), de *Dzakat* of oesjoer (asjara), dat is een tiende gedeelte zal afgeven, en zulks ter verleening van hulp aan behoeftige geloofsgenooten en om de vruchten des lands te reinigen, te heiligen. Deze tiende zal men echter niet verschuldigd zijn, wanneer de opbrengsten *minder* dan één nisop of 1500 katties Bagdad's gewigt bedragen; en zal *minder* dan een tiende worden geheven van landen, die op eene moeijelijke wijze door *water* voor de productie van het hoogst noodige voor het gewoon levensonderhoud geschikt en vruchtbaar moeten worden gemaakt. — Alles, wat alzóó wordt afgezonderd, moet worden geleverd aan den amil, die met de in ontvangstname, bewaring en administratie daarvan in den Baitoelmal of roema harta is belast. (Op Java en elders in Indië wordt hiermede, van wege het Inlandsch hoofdbestuur, gewoonlijk de penghoeloe agama of hakiem belast). Hij is verpligt van deze inkomsten eene gift te doen, op de volgende wijze te verdeelen.

1e. aan hen, die door ligchaamsgebreken onbekwaam tot werk zijn, orang pekir.
2e. „ arme personen.
3e. „ heidenen die tot de Mahomedaansche godsdienst zijn overgegaan, orang moeälap.
4e. „ vrijgegeven slaven, wafirikabie.
5e. „ den amil, voor zijne administratie der dzakat.
6e. „ personen door schulden gedrukt, orang garim.
7e. „ reizigers, wanneer deze het vragen, ibnoe sabiel.
en 8e. „ hen, die tegen de heidenen ten oorlog gaan, orang prang sabiel.

Ingeval een dezer personen ontbreekt, of geen onderstand noodig heeft, kan, naarmate van den staat van het fonds, al of niet eene gift aan een ander behoeftige of mingegoede worden uitgereikt. En om dit fonds te bevoordeelen zullen de in nature geïnde voortbrengselen, wanneer daarvoor een goede prijs is te verkrijgen, worden verkocht", enz.

Zonder meer hierover uit dat werk aan te halen, zal het wel reeds voldoende blijken: dat er inderdaad eene heffing van tienden van zekere veld- en andere gewassen (boewah taneman), heeft bestaan en nog bestaat; dat zij echter dan alleen plaats heeft, wanneer eene bepaalde, vastgestelde hoeveelheid der producten zulks veroorlooft, en vermindert naarmate van de moeite, welke men heeft om van den grond, door middel van water, een min of meer toereikenden oogst te verkrijgen; dat zij dus, zoo het heet, zoo dragelijk mogelijk wordt gemaakt, doch *moet* geschieden, *vooreerst*, om het land te heiligen, of, zooals in gemeld werk staat, akan menjoetjiken oetawa akan membrissiken kloeraranja tanah, itoe wadjib soepaija tieda kena doerharka sama Toehan Allah; en *ten andere*, niet om in het levensonderhoud der priesters, die geen onderstand noodig hebben, te voorzien, maar om hulp te verleenen aan de personen, boven sub no. 1 tot 8 genoemd.

Ofschoon sommigen van gevoelen zijn, dat het regt tot het heffen of verzamelen van inkomsten voor godsdienstige aangelegenheden op Java van Hindoeschen oorsprong en geen door den Islam aldaar ingevoerd nieuw, maar wel overgenomen regt is, zoo is het mij echter, niet uit de schriften van Worms, maar uit den Koran zelven en uit de schriften van Islamsche priesters en oelama's gebleken, dat de heffing dier tienden is een op dat boek gegrond Mahomedaansch regt; en dat Mahomeds volgers overal, waar zij zulks kunnen en mogen, van dit, zoo zij gelooven, Goddelijk regt gebruik maken. Vinden zij nu bij andere volken die hunne godsdienst niet belijden, datzelfde regt, en, gaan deze volken naderhand tot hun geloof over, dan spreekt het van zelf, dat dit regt blijft bestaan en, zoodanig, slechts eenige wijzigingen en naamsveranderingen volgens de Islamsche leer en taal ondergaat.

Ver gezocht ja, is dat regt geen nieuw Mahomedaansch regt; hetwelk te voren nooit elders zou hebben bestaan, want men vindt het reeds van de vroegste tijden af onder meest alle bekende volken op deze aarde, ook b.v. onder de Joden reeds 1490 jaren vóór onze christelijke tijdrekening. Ook Mohamed en zijne landgenooten kenden het van geslacht tot geslacht, en heeft hij het ter dienste zijner leer niet uitgedacht, maar ingevoerd, doch zóó dat elk vermoeden werd te keer gegaan, als of hij het van christenen, joden of heidenen had overgenomen, aangezien zijne leer, zoo als hij voorgaf, van God was; van daar ook, dat de inkomsten dezer tienden aan behoeftigen en niet slechts aan de priesters alleen, zoo als vroeger ook bij andere natien plaats had, moesten worden uitgedeeld. Voor de priesters toch is gezorgd door de verpligtende gift der *pitra* en nog andere inkomsten.

Het zal wel geen betoog behoeven, dat hoe rijker de oogst is, ook de dzakat des te meer bedraagt, en alsdan ruim opweegt tegen minder ontvangsten, daar men wel altijd zal zorgen, dat voor deze tiende het eerste en beste deel wordt gekozen. Hare opbrengst over geheel Java gedurende een jaar moet dus wel zeer aanzienlijk zijn en zal zulks door statistieke opgaven kunnen worden aangetoond. Gaat men bij gebreke hiervan b.v. eens na: hoeveel *rijst* door de *Islamsche* bevolking van dit eiland jaarlijks van hunne (?) sawah 's, ten *hunnen* behoeve, wordt verkregen; dat dit artikel het voornaamste voedingsmiddel eener bevolking van ruim tien millioen zielen is en daarvan door elk persoon gewoonlijk een kattie daags wordt gebruikt; dat de uitvoer van dit product meestal meer bedraagt dan de invoer, en elke picol der verzamelde dzakat tegen den gemiddelden prijs van minstens *f* 5 wordt verkocht, dan verkrijgt men eene som, die verbazend is, en zeker velen onwillekeurig doet vragen, wordt dit geld wel en altijd ten goede en nutte besteed? — Maar wie kan deze vraag naar waarheid, op onloochenbare bewijzen gegrond, beantwoorden? Ik geloof dat geen oningewijde het zal wagen, het verlangd antwoord te geven en daardoor één der *Indische mystères* te ontsluijeren, welke reeds eeuwen lang heeft bestaan, — Ja toch wel door hen, die vermeenen Indie en alles wat daarin, zelfs achter het scherm, voorvalt op hun duimpje te kennen; die elke tegenspraak te dien opzigte van uit de hoogte hevig bestrijden, geene persoonlijke beleedigingen vermijden en in alles niets meer ontzien dan *zich zelven*.

En zou het iets zeldzaams zijn, wanneer er zijn, die opgemelde dzakat niet als een Mahomedaansch regt erkennen, even als men zulks beweert van het tiendregt der raijas (raijat's) in Turkije, bedoeld in het in den Java-bode van den 4den Junij 1859 №. 45 overgenomen stuk, die zaak betreffende? Wel neen; maar het zal alsdan blijken, waarop de wederleggingen te dien aanzien zijn gegrond: wenschelijk is het elk geval, dat eene bijzondere aangelegenheid door meer dan een persoon wordt onderzocht, want onderzoek, zoo het wordt bestuurd door licht en waarheid, hoedt voor dwalingen; en hierom verzoek ik de redactie van gemeld dagblad beleefdelijk vorenstaande eene plaats in dat haar blad te willen doen inruimen, opdat er gelegenheid zij, het vorafgeschrevene aan het oordeel van *deskundigen* te onderwerpen en het resultaat daarvan te vernemen; niet, — men versta mij wel, — omdat er bij mij omtrent het bewezene van het boven aangevoerde, eenigen twijfel bestaat, maar om de aandacht der laatstgenoemden daarop te vestigen en hun gevoelen daaromtrent mede te deelen.

De tegenwoordige groote gebeurtenissen in Europa zullen zulks toch wel niet verhinderen. Dat het Indisch publiek in die gebeurtenissen een *prijzenswaardig* belang stelt en door middel der pers spoedige, geloofwaardige tijdingen dienaangaande verwacht, spreekt van zelf; doch, mijns inziens, mag de vermeerdering der kennis van alles, wat de zedelijke en stoffelijke welvaart van ons-zelven en anderen betreft en kan bevorderen, daardoor niet verwaarloosd, maar veel meer aangemoedigd worden, aangezien eene zoodanige welvaart den vrede mint en het geluk bevestigt, en voor haar niets verderfelijker is dan de oorlog.

Pasoeroean, 30 Junij 1859.

PLOEGMAN.

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Valparaiso*)	H. K. Smit		
〃	〃	Joan	C. La Seur	Samarang	Haager & Schuurman.
〃	schip	van Galen	J. R. Smit		〃
〃	〃	Willem Kroonprins der Nederlanden	B. Zetteler		Schimmelpenninck & Co.
〃	bark	Graaf van Heiden Reinestein	J. Warmsteker		〃
〃	〃	Constance	Kimmerer		〃
〃	〃	Generaal Michiels	P. G. Visser		〃
〃	〃	Zaanstroom	R. L. Schaap		〃
〃	〃	Vereeniging	J. de Jongh		〃
〃	brik	St. Michael	L. D. Boswijk		〃
〃	3 mast	schoener Argo*	van Teutem	Rotterdam	〃
〃	bark	E. W. van Dam van Isselt	J. C. Kolm		Reynst & Vinju.
〃	〃	Louis Meijer	O. Hazewinkel		Landberg, Besoet de Bie & Co
〃	〃	Amalia Augusta	van Marle		〃
〃	〃	Factorij	J. Janzen	Soerabaija	〃
〃	schip	Brouwershaven	P. Jansen	Soerabaija	〃
〃	bark	President Ram	J. R. Ulrich	Samarang	〃
〃	〃	Noord-Braband	H. R. Bok		〃
〃	〃	Ferdinand en Louis*	J. K. de Weerd		〃
〃	〃	Maleijer	Bok		Jacometti & Co.
〃	〃	Jan Daniel	Hagers		Busing, Schröder & Co.
〃	〃	Johanna	H. O. Piccardt	Rotterdam	Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	〃	Henriette Wilhelmina*	Bock		〃
〃	〃	Ida Wilhelmina*	van Wijland	Tagal en Pecalongan	van Ommeren, Rueb & Co.
〃	schip	Susanne*	E. Vonck	Rotterdam	〃
〃	〃	Wilhelmina*	van Dalen		〃
〃	bark	St. Jan*	Lammerts		〃
〃	〃	Hendrika	W. van Aalburg	Tagal en Pecalongan	〃
〃	〃	Jannetje*	A. Lupcke		〃
〃	schip	Philips van Marnix*	E. van Duijn		B. Koperamit & Co.
〃	〃	Biesbosch*	J. H. Mugge		〃
〃	〃	Vijf Gebroeders	G. J. Teensma		〃
〃	〃	Admiraal van Heemskerk	J. Koning		〃
〃	bark	Wilhelmina Lucia*	G. Poolman	Samarang en Soerabaija	〃
〃	〃	Vriendentrouw*	D. Grevelink		〃
〃	〃	Waterloo*	D. Duinker	Macasser	〃
〃	〃	Nicolaas Witsen	B. J. Stoffels		〃
〃	〃	Joan Melchior Kemper	Salm		〃
〃	schip	Phoebus*	de Roever qq	Soerabaija	Tolson, Hunt & Co.
〃	bark	Cornelia Henrietta*	van der Meij		Paine, Stricker & Co.
〃	〃	Antonia Petronella	A. Voorendijk	Amsterdam	〃
〃	schip	Electra*	H. Wegman	Nederland	B. van Leeuwen & Co.
〃	〃	Susanna en Elisabeth*	C. Ouwehand		Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Willem de Eerste	T. J. Niedfeld		〃
〃	〃	Goede Verwachting*	van Lindonk		J. Cezard & Co.
Nederl. Ind.	bark	Oemar Basha*	Said Abdulla	Soerabaija	The Borneo C. Limited.
〃	〃	Ydroesie*	Said Bafagie	Singapore	B. J. Jacobs.
〃	〃	Fathool Wadoet*	Sech Alhadat	Soerabaija en Sumanap	〃
〃	brik	Fathus Serder*	Said Alie Bazar	Sumanap	〃
〃	〃	Marzoek*	Sech Bagoei		〃
〃	〃	Hawil Hair*	Sech Arfan	Sumanap	〃
〃	schip	Fathool Moebarak*	Said bin Segaf	Cheribon	Buijs, Jacobsen & Co.
〃	bark	Anis Balgair*	Sech bin Soenkar	Cheribon	〃
〃	〃	Saijool Gair*	Sech Basarahiet	Cheribon	〃
〃	〃	Boesrool Karim*	Said Honeman	Cheribon	〃
〃	〃	Alosmanie*	Hadjie SenaE		〃
〃	〃	Alrachmanie*	Moh. Sedik		〃
〃	〃	Balheer*	Abdul Ganie		〃
〃	brik	Cheribon Packet*	W. F. Massingham		〃
Engelsch	〃	Triton*	R. W. Sharpe		Pandel & Stiehaus.
〃	bark	Eliza Thornton*	Maxwell	Australie	Martin, Dyce & Co.
〃	〃	Gaze Hound*		Londen	〃
〃	〃	Havert Home*	Whright	China	Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Kate*	Grange		〃
〃	brik	Entrepries*	Heijts	Melbourne en New Zeeland	〃
〃	bark	Charlotte Ann*	Young	Soerabaija	〃
〃	〃	Charles Prowuell*	S. M. Bexfeldt		Hunter, Houghton, & Co.
Fransch	〃	Johanna*	Wetzel	Singapore	Borneo C. Limited.
〃	〃	St. Jean*	Reeden	Bordeaux	C. Bahre & G. Kinder.
Amerikaansch	schip	Minstrell*	Norter		J. Cezard & Co.
〃	〃	Hussar*	Howland	Singapore	Paine, Stricker & Co.
Zweedsch	〃	Swerige	Reeden		Maclaine, Watson & Co.
Noorwegen	brik	Favoriten*	Raurien		Pandel en Stiehaus.
Hamburgsch	bark	Wiedeman*	Kalkgloser		Metzendorff, Wilmans & Co.
〃	〃	John Hermann*	Dieckmann	China	〃
〃	〃	Meteor*	Adam		〃
〃	〃	Johannes*	Bruhn		〃
〃	〃	Esperanza*	M. Johannsen		〃
〃	schoener	Helena*	Voigt		C. Bahre & G. Kinder.
Oldenburgsch	schip	O. Thijen*	Addiks		〃
Bremer	〃	Shakespere*	Techter		Busing, Schröder & Co.
					〃

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN	DATUM	NAAR
Julij	10	Engelsch	Chryseis	W. J. Suger	Sunderland	11 Maart	Shanghae
"	—	"	Sappho	R. Hitdrith	Glasgow	24 "	Singapore
"	—	Nederlandsch	Maria Veronica	E. Mulder	Batavia	2 Julij	Amsterdam
"	11	Engelsch	Ann Meclean	W. Gelpin	Singapore	15 Junij	Londen
"	12	Amerikaansch	Hotspur	G. A. Potter	New-York	20 April	Hongkong
"	—	Nederlandsch	Louise Roeloffine	J. A. Sybrandi	Telok Betong	7 Julij	Anjer
"	—	Engelsch	Ann Reddin	De Maht	Singapore	22 Junij	Point de Galle
"	13	Zweedsch	Argo	C. J. M. De Jounge	Batavia	12 Julij	Bahia
"	—	Amerikaansch	Empress	D. R. Lecian	Manilla	14 Junij	New-York
"	14	Engelsch	John Knox	J. Mauro	Batavia	13 Julij	Londen
"	—	Amerikaansch	Canton	G. White			Walvischvangst

Aangekomen schepen te *Batavia.*

VLAG.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
Julij	13	Ned. Indisch	bark	Bulheer	Abdul Ganie	Samarang	11 Julij	Buijs, Jacobsen & C.
"	—	"	"	Marzoek	Sech Bagoei	Timor	17 Junij	B. J. Jacobs
"	—	"	schoener	Indramaijo	Tan Tjenhiang	Palembang	25 "	Buijs, Jacobsen & Co.
"	14	Nederlandsch	bark	Ida Wilhelmina	B. P van Wijland	Singapore	9 "	van Ommeren, Rueb & Co.
"	—	"	"	Vereeniging	J. de Jongh	Amsterdam	14 Maart	Schimmelpenninck & Co.
"	—	Ned. Indisch	stooms.	Padang	Guyot	Samarang	13 Julij	W. Cores de Vries & Co.
"	—	Amerikaansch	schip	Fortuna	E. Seudden	Sydney		Pitcain, Syme & Co.
"	—	"	"	Ocean	A. F. Smalley	Melbourne	29 Mei	Paine Stricker & Co.
"	—	Fransch	"	Julie		Bourbon		J. Cezard & Co.
"	—	Nederlandsch	"	Acadia	G. Greefkes	Soerabaija		Schimmelpenninck & Co.
"	15	Ned. Indisch	stooms	Samarang Packet	J. F. Scheel	Samarang	14 Julij	Levert & Co.
"	—	"	"	Banda	W. Vogel	Borneo Westkust		W. Cores de Vries.
"	—	Deensch	bark	Emelie	Petersen	Indramaijo		C. Bahre & G. Kinder.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Julij	14	Ned. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Samarang
"	—	"	bark	Fatahool Mobarak	Abdulrahim	Samarang en Banjermassing
"	—	"	schoener	Berkatool Adjelan	Aboe Sohot	Cheribon
"	—	"	"	Machmoed	Moh. Yasin	Samarang en Passier
"	—	"	bark	Ellen	F. A. P. Wentholt	Samarang
"	—	"	"	Alnoer	Sech Marzoekie	"
"	—	Nederlandsch	"	Eugenie	E. Bargman	Soerabaija
"	15	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Japara
"	16	Nederlandsch	bark	Jacobus	J. J. van Loon	Soerabaija
"	—	"	"	Hoop van Capelle	J. R. Bok	Nederland
"	—	"	schoener	Johanna en Louise	C. D. Popken	Padang
"	—	Hamburg	bark	Melbourn	G. E. Jessen	Nederland

Vertrokken schepen van *Indramaijoe.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR.
Junij	27	Ned.	schip	Bommelwaard	H. A. Loos	Banka
"	30	"	"	Christina Helena	C. Tjebbes	"

Aangekomen schepen te *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	27	N. I.	bark	Hawil Hair	Said Baoesir	Sumanap
"	28	"	"	Nawan Eljoesoor	J. C. Monteiro	Samarang

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR.
Junij	28	N. I.	schoen.	Almas	Lim Anijan	Soerabaija
"	30	"	bark	Ingboat	Ko Haksie	Tagal
Julij	1	"	"	Nawan Eljoesoor	Monteiro	Chin. v. Sam

Aangekomen schepen te *Tagal.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	27	N. I.	bark	Batavia	Oeij Holian	Palembang
"	30	"	"	Anoear Salim	bin Oemar	Cheribon

Vertrokken schepen van *Tagal.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij	30	N. I.	bark	Anoear Salim	bin Oemar	Samarang
Julij	1	"	"	Batavia	Oeij Holian	Batavia
"	2	"	"	Kas Balhair	Oemar Asegaf	Samarang

Aangekomen schepen te *Pecalongan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	26	N. I.	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Batavia

Vertrokken schepen van *Pecalongan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij	26	N. I.	stooms.	Samarang Packet	J. F. Scheel	Batavia

Aangekomen schepen te *Probolingo.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	15	Ned.	schip	Colombine	C. A. Malbranc	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Probolingo.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij	14	N. I.	schip	Abd el Haer	Salim Bakreso	Sumbawa
"	27	Ned.	"	Colombine	C. A. Malbranc	Nederland

Aangekomen schepen te *Bezoekie.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	22	Ned.	bark	Hoop van Capelle	J. F. Bok	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Bezoekie.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij	8	Ned.	bark	Holland	B. Auffmorth	Panaroekan
"	8	N. I.	brik	Eljezer	Abboebakar	Sumbawa

Aangekomen Schepen te *Palembang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	30	N. I.	bark	Alhadanie	Habassij	Cheribon

Vertrokken schepen van *Palembang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij	25	N. I.	schoen.	Indramaijoe	Tan Tjinghiang	Cheribon

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	20	N. I.	schoen.	Sophia	Siendoe Djaija	Banjoewangie
"	21	"	bark	Alnoer	Alhabassij	Soerabaija
"	22	"	brik	Rachmanie	Osman	Samarang
"	23	N. I.	schip	Gertrude	J. M. Söbels	Soerabaija
"	24	"	schoen.	Mifrejool Moelook	Braie	"

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij	16	N. I.	schip	Amana Tulbarie	Bantok	Pecalongan
"	20	"	bark	Zein	Balahbal	Banjermassing
"	21	"	"	Skanderia	Varkevisser	Samarang
"	23	"	"	Tatas Banjermassing	Baharoon	Banjermassing
"	25	"	"	Joedoel Barie	Alhabassij	Pecalongan

Aangekomen schepen te *Pamakassan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	9	N. I.	kotter	Sie Boender	KhoLianghong	Probolingo
"	20	"	bark	Jenoer	bin Alie	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Tjilatjap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	24	Ned.	bark	Fop Smit	L. Hoefman	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Banjoewangie.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Junij	23	Ned.	schip	Metalen Kruis	J. P. Zuurdeeg	Tim. Koepang
"	24	Bal.	bark	Ida	H. Petersen	Pasoeroean

Vertrokken schepen van *Banjoewangie.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Junij	25	Ned.	schip	Metalen Kruis	J. P. Zuurdeeg	Soerabaija
"	26	Bal.	bark	Ida	H. Petersen	Balie Badong

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 16 Julij 1859.

Arak, *f* 55,—.
Koffij, Java, nominaal.
——— Padang, nominaal.
Suiker, No. 16. nominaal.
Rijst, Indramaijoe met zakken geen voorraad.
——— witte Batavia 1ste kwaliteit, *f* 155,— @ *f* 170.—
——— " " 2de " *f* 140,— @ *f* 150,—
——— Carga *f* 110 @ *f* 125,—.
Wisselkoers op Holland, pari.

Te SOERBAIJA, den 11 Julij 1859.

Suiker, nominaal *f* 16.
Koffij, nominaal.
Rijst (Carga) ℔ koijang, *f* 130,— @ *f* 140,—
" (witte) " " *f* 160,— @ *f* 170,—
Koehuiden ℔ pic.
Arak ℔ legger, *f* 60,—
Olie (Klapper)
Olie (Katjang)
Kadjang Matten
Rotting, *f* 8 @ *f* 9.—
Wisselkoers pari.

HANDELSBERIGTEN.

Aan- en Uitvoer te **Batavia** *van den 10 tot en met den 12 Julij 1859.*

Aanvoer.

Van Nederland per Ned. schip *Admiraal van Heemskerk*, gez. Koning, agt. B. Kopersmit en co.

200/m steenen, 50 kn. opium, 120 coll. gouv. goederen, 1170 md. steenkolen, *N. H. M.*
36 coll. koopmanschappen, *Gumprich en Strauss.*
35 kn. koopmanschappen, 80 coll. do. 25 kn. wijn, 6 tross. touw, 31 kn. manufact, 53 coll. do. 4 kn. diversen, 1175 keld. genever, 47 led. leggers, 13 wijn, 2 do. spiegels, *Order.*
58 bn. zakken, 175 kn. glas, 17 ijzer en staalwerk, *B. Andreas en co.*
6 kn. woll. dekens, *Maclaine, Watson en co.*
12 kn. bitter, ...
10 kn. ijzerwerk, 5 do. manufact., *Pandel en Stiehaus.*
40 arak leggers, *Dümmler en co.*
100 vs. boter, 74 pakk. touwwerk, 35 kn. papier, 100 slijpsteenen, *J. Cezard en co.*
75 kn. wijn, *Haager en Schuurman.*
1 kt. manufact., 60 keld. lijnolie, *Schimmelpenninck en co.*
15 vn. spek, 50 arak leggers, *van Ommeren, Rueb en co.*
50 kn. manufact., *E. Moormann en co.*
120 vs. boter, *Reynst en Vinju.*
127 coll. provisien, *S. B. van Kleeff en co.*
78 kn manufact, 1000 keld. genever, *B. van Leeuwen en co*

Van Singapore per Amer. bark *Telegraph*, gez. Giles, agt. Hunter. Houghton en co.

10 kn. koopmanschappen, *Busing, Schröder en co.*
14 kn. koopmanschappen, 174 coll. do. *E. Moormann en co.*

Van Kottee per N. I. bark *Alrachman*, gez. Hadjie Moh. Sedik.

63000 boss. rotting, *Gezagvoerder.*

Van Singapore, Riouw en Muntok per N. I. stoomb. *Macasser*, gez. Bosch, agt. W. Cores de Vries.

1 kt. zijde, *Sech Salim Basalam.*
3 kn. zijde, *Said Moh. Satrie.*
5 kn. zijde, *Sech Salim Basarafan.*
1 kt. specie. *Said Hassan.*
5 kn. manufact., *Busing, Schröder en co.*
2 kn. sigaren, *A. Bedier.*
1 kt. manufact, *Said Aloewie Satrie.*
5 kn. geweren, *B. Andreas en co.*
1 kt. specie, *Oemar Satrie.*
5 kn. specie, *Order.*
4 kn. schillak, *Gasper en co.*
59 pakk. tarwe, *Joseph.*
3 kn. ruwe zijde, *Nahapiet.*
1 kt. specie, *Said Aboebakar.*
1 kt. opium, *E. Moormann en co.*
35 kn. zaad, *Pitcairn, Syme en co.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Tjilatjap per Ned. bark Regina, gez. Lelijvelt, agt B. Kopersmit en co.

400 pic. tin, 100 do. verfhout, 40 do. rotting, *N. H. M.*

Voor Tjilatjap.

2 rolwagen, 52 coll. gouv. goederen, *Gouvernement.*
50 keld. 1/2 pijp. cognac, 1 vt. ketels 1 kist kurken en harpu's, *van der Meulen en co.*
30 vn. boter, 1 kt. madera, 2 do. rhijnwijn, 20/m. sigaren, 5 hammen, *E Moormann en co.*
15 keld genever, *Reynst en Vinju.*
1 kt. sloten, 2 do glas, 2 vn. cement, 1 kt. wit katoen, *P. Landberg en Zn.*
6 kn. azijn, 2 do. vruchten op brandy, 2 do. gedr. vruchten, 1 do. ansjovis, 1 do. chocolaad, 2 do. siropen, 1 pak kleedingstukken, 2 kn. vruchten op water, *L. Platon en co.*
1 kt boeken, 1 tromm. kleederen, *G. Kolff en co.*
5 kn. provisien, 8 vs. boter, 1 kt. cognac, 3 do. azijn, *John Pryce en co.*
33 coll. provisien, uit entrep. *Paine, Stricker en co.*
1 tafel, *J. Brown.*

Naar Singapore per Eng. schip *Sea Queen*, gez. Lamzed, agt. Martin, Dyce en co.

88 coll. manufact., 160 stav. lood, 1590 bund. hoepel ijzer, 800 do. spijkers, 4800 boss do. 30 kn. bladkoper, *Aan boord gebleven lading.*
50 legg. arak, 150 do. brandy, *G. Wilson en co.*
6 kn. manufact, uit entrep. *Tolson, Hunt en co.*

Naar Nederland per Hamb. schip *Alma en Olga*, gez. Osnabrüch, agt. Metzendorff, Wilmans en co.

1 legg. arak, 1022 pic. suiker, 10914 do. rijst, 47 do. rotting, *Agenten.*
282 pic. rotting, *Aan boord gebleven lading van Akyab.*

Naar Nederland per Ned. bark *Maria Veronica*, gez. Mulder, agt. E. Moormann en co.

8 coll. Jap goederen, 307 pic. rotting, 7440 do. rijst, *Kervel en co.*
2697 pic. tabak, 10,000 Jav sigaren, *B. J. van Eck en co.*
10 pic. rotting, 997 do. suiker, *Agenten.*

Naar Nederland via Wijnkoopersbaai per Ned. bark *Aldebaran*, agt. Schimmelpenninck en co.

800 pic. tin, 6500 do koffij, 100 do. verfhout, 60 do. rotting, *N. H. M.*
1 kt. naturalien, *Gouvernement.*

Naar Borneo's Westkust per N. I. stoomb. *Banda*, gez. Vogel, agt. W. Cores de Vries.

2 vs. boter, 1 do. bier, 1 keld. genever, *f* 2000 zilv. munt, *Agenten.*
115 keld. genever, 8 kn. wijn, 25 do. bier, 1 do. glaswerk, 4 do. aardewerk, 1 do. eau de cologne, 4 do. groentens, 2 coll. siropen, 1 pak schoppen, uit entrep. *van Riet en ter Gouw.*
2 keld. genever, 52 kn. provisien, 2 coll. do. 2 do. cognac, uit entrep. *Gebr. Veit.*
8 kn. wijn, 35 keld. genever, 1 kt. cognac, 20 md. bier, *van der Meulen en co.*
1 kt. papier, *H. M. van Dorp.*
18 kn. wijn, 1 do. porcelein, 1 do. aardewerk, 1 do. laken, 2 stoelen, 5 pakk. bezems, 2 pic. koffij, 23 coll. provisien, 25 md. bier, 1 vt. meel, 3 kn. rhijnwijn, uit entrep. *Cassalette en co.*
12 ks kaarsen, 2 do. wijn, 1 vt. boter, 1 do. aardappelen, 2 ks. groentens, 1 do. zilv. munt, 2 roll. matten, 2 keld. genever, uit entrep. *Reynst en Vinju.*
1 kt. cognac, *John Pryce en co.*
182 coll. gouv. goederen, *Gouvernement.*

Naar Samarang, Soerabaija, Macasser, Timor en de Moluccos per N. I. stoomb. *Menado*, gez. Couteron, agt. W. Cores de Vries.

6 kn. manufact., 2 do. hoofddoeken, 1 do. copieerpers, *B. van Leeuwen en co.*
7 kn. doeken, uit entrep. *Adam en co.*
2 kn. doeken, *Han Hoaijdjin.*
6 kn. doeken, *N. H. M.*
3 kn. cotonetten, 1 do. doeken, uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
50 kn. manufact, 52 bn. do. 5 kn. naaigaren, uit entrep. *Martin, Dyce en co.*
6 kn. manufact., 50 keld. genever, uit entrep. *Busing, Schröder en co.*
8 kn. manufact., uit entrep. *Tolson, Hunt en co.*
2 kn. boeken, 1 ledikant, 1 vt. ijzerwerk, 1 kt. do. 3 do. bitter, 2 rijst molens, 9 kn. aardewerk, uit entrep. *van Ommeren, Rueb en co.*
5 pic. benzoin, 300 ks. zeep, 1 pot honig, 2 kn. doeken, *Said Aloewie Abd. bin Segaf.*
eenige marine goederen, 189 coll. gouv. do. 300 led. leggers, 600 amen, 900 boss. hoepel ijzer, 200 pakk. zakken, 1 kt. kleedingstukken, 181,000 zilv. munt, *Gouvernement.*
1 kt. laken, *Gebr. Roselje en co.*
1 pakk. manufact., 2 kn. koopmanschappen, 2 vn. bruinsteen, 7 kn. diversen, 1 doos do. 12 vs. boter, 4 md. min. water, 37 kn. wijn, 50 do. monsters, 1 genua olie, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
2 kn. doeken, 1 do. manufact., uit entrep. *Pitcairn, Syme en co.*
1 kt. zijde, *G. Wilson en co.*
6 kn. porcelein, 1 do. sarongs, *Gumprich en Strauss.*
3 ks. regaal, 7 do. wijn, 1 vt. spek, 5 do. boter, *Agenten.*
1 kt. kopjes, *van Slooten, Morgan en co.*
10 thails stofgoud, *Said Aloewie Segaf.*
6 ks. kopjes, *Macartich.*
1 kt. gewigten, 1 do. bascules, *Dümmler en co.*
100 kn. champagne, *L. Platon en co*
5 kn. chitzen enz., *Said Aboebakar Boeften.*
2 oxh. wijn, 300 keld. arak, *Maclaine, Watson en co.*
3 kn. sarongs, 2 bn. rood garen, uit entrep. *Sech Awab Bagawie.*
1 keld. genever, 2 kn. tinneriffe wijn, 1 do. provisien, 9 vn. bier, 1 kt. wijn, 6 do. cognac, uit entrep. *van der Meulen en co.*
1 kt. glaswerk, *Hunter, Houghton en co.*
100 schuitjes tin. 50 ps. wagenveeren, *Gasper en co.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per N. I. stoomb. *Batavia*, gez. Neijts, agt. W. Cores de Vries.

103 coll. gouv. goederen, *Gouvernement.*
f 5350 zilv. munt, *Sech Moh. Bafagie.*
f 9000 zilv. munt, *Ong Tjit.*
f 8050 zilv. munt, *Said Moh. bin Sech.*
f 12900 zilv. munt, *Sech Salim Basehier.*
f 3800 zilv. munt, *Sech Awab bin Said Bawawie.*
1 kt. batik goederen, *Sech Achm. Tari.*
1 harmonica, *Picard.*
2 pakk. lamppitten, *Lim Hoa.*
f 20,000 zilv. munt, *Borneo C. Limited.*
1 kt. wijn, 1 vt. do. 55 keld. genever, 1 do. lijnolie, 2 kn. kurken 2do. cognac, 50 ks. zeep, 2 do. bessensap, 1 do. siropen, 1 pak suiker, *John Pryce en co.*
f 12,000 zilv. munt, div. *Arabieren.*

Naar Nederland per Ned. schip *Anna Digna*, gez. Ouman, agt. Haager en Schuurman.

550 pic. tin, 500 do. noten, 501 do. foelie, 200 do. rotting, 7500 do. suiker 8100 do. koffij, *N. H. M.*

Naar Nederland per Amer. bark *Petra*, gez. Crowell, agt. Paine, Stricker en co.

9492 pic. rijst, 140 do. gomelastiek, 146 do. sapanhout, 180 do. rotting, *C. Bahre en G. Kinder.*

Naar Soerabaija per Ned. schoener *Helmers*, gez. Messen, agt. van Ommeren, Rueb en co.

11 ks. provisien, 10 vs. boter, *Agenten.*

Naar Balie per N. I. bark *Banel Haer*, gez. Sech Aloewie Segaf.

f 3600 zilv. munt, *Said Aloewie Satrie.*

Naar Nederland via Soerabaija en Pasoeroean per Ned. schip *Amsterdam*, gez. Herderschee, agt. Tolson, Hunt en co.

Voor Nederland.

200 pic rotting, *N. H. M.*

Voor Soerabaija.

50 bn. roodgaren, *N. H. M.*
100 led. leggers, 4 bn. ongebl. katoen, *E. Moormann en co.*
2 kn. lampen, *John Pryce en co.*
520 platen spiauter, 500 do. zeep, *Martin, Dyce en co.*
10 kn. jostecks, 1 do. chambertin, 1 do. cognac, 7 do. provisien, 1 do. kleekleederen, *van Riet ter Gouw.*
8 vn. brood, 2 do. spek, 4 do. vleesch, 5 do. gort; 2 do. erwten, *Tolson, Hunt en co.*
1 pak visch, *J. Arathoon.*
66 md. aardewerk, *Thomas en co.*

Voor Pesoeroean.

50/m. goeniezakken, *N. H. M.*

Naar Cheribon en Samarang per N. I. stoomb. *Samarang Packet*, gez. Scheel, agt. Levert en co.

f 121,000 zilv. munt, *Gouvernement.*

AAN- EN UITVOER TE MACASSER,

van den 1 tot en met den 30 Junij 1859.

Aanvoer.

Van Batavia per N. I. bark *Faid Alim*, gez. Sech Mohamad.

140 paarden, 30 corg. lijnwaden.

Van Soerabaija per N. I. stoomb. *Menado*, gez. Couteron.

f 4263 zilv. munt, 26 pic. was.

Van de Moluccos per N. I. stoomb. *Padang*, gez. Guyot.

43 kn. en vn. dranken, 9 kn. manufact., 26 do. lijnwaden, 23 kn. en vn. provisien. 6 kn. papier, 1 piano, 100 keld arak, 11 do. genever, 8 blokk. lood, 2 kn. roodgaren, 6 krandj. aardewerk, 6 kn. diversen, 4 coll. amfioen, 20 pic. ijzer, 10 kn. thee.

Van Soerabaija per Ned. schip *Ouderkerk a/d. Amstel*, gez. Kramer.

222 pic. was.

Van Singapore per Eng. schoener *Shanghae*, gez. Burrows.

1743 pic. koffij, 815 do. katjang, 361 do. langapitten, 20 do. gutta percha, 102 do. huiden, 162 do parld'amour.

Van Singapore per Eng. brik *Alma*, gez. Nichells.

300 pic. koffij, 1000 do. katjang, 330 do. triepang, 40 do. huiden.

Van Timor per N. I. schoener *Langman*, gez. Ola.

200 pic. rijst, *f* 130 zilv. munt.

Uitvoer.

Naar Amboina per N. I. bark *Faid Alim*, gez. Sech Mohamad.

300 pic. sagomeel, 50 planken.

Naar de Moluccos per N. I. stoomb. *Menado*, gez. Couteron.

f 9600 zilv. munt.

Naar Soerabaija per N. I. stoomb. *Padang*, gez. Guyot.

72 bn. manufact., 25 kn. en pakk. diversen, 55 coll. lijnwaden, *f* 2020 zilv. munt, 59 kn. bier.

Naar BangaE per N. I. schoener *Maria*, gez. Oeij Tjinkoeij.

280 pic. triepang, 52 do. was, 1 do. karet, 60 $ stofgoud.

Naar Singapore per Eng. schoener *Shanghae*, gez. Burrows.

70 kn. lijnwaden, 8 do. zeildoek, 270 stell. stalenpannen, 10 kn. sigaren, 16 tross. touwwerk. 12 kn. koralen, 100 doz. cognac, 100 do. roode wijn, 100 pakk. verfstoffen, 200 pakk. zeep, 74 coll. voetzoekers, 10 bn manufact, 78 kn. en bn. garen, 36 kn. amfioen, 691 pic. ijzerwerk, 50 blokk lood, 333 pic. gambier, 20 do. peper, 2000 ps aardewerk, 9 kn. zijdenstoffen, 40 ijzeren kanonnen.

Naar Timor per N. I. bark *L'Amitié*, gez. Valberg.

1763 pic. sandelhout, 12 do. huiden, 5 do. masoi, 33 do. noten, 1 paard, 57 keld. arak, 10 bn. amfioen.

Naar Singapore per Eng. brik *Alma*, gez. Nichols.

21 kn. lijnwaden, 15 bn. garen, 11800 ps. ijzerwerk, 50 pic. spijkers, 4000 ps Siam. zakken, 150 stell. stalenpannen, 2 roll. zijdenstoffen, 2 kn. amfioen.

Naar Timor per N. I. schoener *Langman*, gez. Ola.

300 pic. sandelhout.

Aangekomen Passagiers te Batavia,

van den 14 tot en met den 15 Julij 1859.

Met het Ned. Ind. stoomschip Padang. Kapt. A. Guyot, de Luit. t/z. 2kl. Bouricius, en Z. M. troepen van Samarang.

Met de Ned. bark Vereeniging. Kapt. J. de Jongh, de heer H. J. P. Knoop, van Amsterdam.

Met het Ned. Ind. stoomschip Samarang Packet. Kapt. J. F. Scheel, de hh. Quaries van Ufford, de Kock, Meder, Ter Meulen en familie en Z. M. troepen van Samarang.

Vertrokken Passagiers van Batavia,

van den 13 tot en met 15 Julij 1859.

Met het Ned. Ind. stoomschip Koningin der Nederlanden, Kapt. E. Lewis, de hh. A. S. J. Koch en M. Boon naar Samarang en Soerabaija.

Met het Ned. Ind. stoomschip Oenarang, Kapt. S. van Hulsteijn, Z. Exc. den Gouverneur Generaal en gevolg naar Japara.

CORRESPONDENTIE.

Een bewoner van gang Menting deelt ons mede, dat de toegangen tot dien weg en de gang-zelf, sedert de laatstgevallene regens, letterlijk onbegaanbaar zijn, zoo dat het meer dan tijd is, dat die wegen hersteld worden.

(Redactie).

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP TE BATAVIA.